

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A kollektív szerződés módosítása

A magánszemélyek jövedelemadójáról szóló 1987. évi VI. törvény hatálybalépésével egyidejűleg a munkaviszonyban álló dolgozók keresetét a nyugdíjárulék megváltozott mértékének és az új adó bevezetésének ellensúlyozására „fel kell bruttóítani”. A postai dolgozók béreinek bruttóitási elveiről lapunk múlt havi számában, a bruttóitási módszeréről pedig e számunk 3. oldalán tájékoztattuk kedves olvasóinkat. Az elvek és a konkrét módszer közé iktatódik egy lényeges feladat, a díjazási szabályoknak — a szükséges nagyobb bért biztosító — módosítása.

A megvitatásra javasolt módosításokat a következő főbb témakörök szerint csoportosítva célszerű áttekinteni:

- a központi tarifális díjazási elemek módosítása;
- a teljesítményes bérrendszerek módosítása;
- a főmunkaidőn kívüli tevékenységek díjazásának megítélése;
- a részfoglalkozásuk díjazása.

Központi bérelemek

A kollektív szerződésben és a központi utasításokban szabályozott tarifális bérelemek többsége — mint azt az alapelvekben is ismertettük — a részesülők átlagos bruttóitási mértékével lesz felemelve. Összesen 18 bérelem tarifája lesz magasabb, mint például a pénzkezelési pótlék, összevont munkahelyi pótlék stb.

Külön ki kell emelni az egyik legnagyobb súlyú tarifális pótlékot, a *műszakpótlékot*.

Az előkészítés során — éppen nagyságrendjéből eredően — a bruttóitási egyik legvita-

tottabb kérdése volt. Annak idején a posta azért döntött a tarifális forma kialakítása mellett, mert úgy ítélte meg, hogy délután és az éjszaka minden dolgozó számára egyformán „drága”, tehát legyen egyforma az anyagi elismerés is.

A progresszív adórendszer bevezetésével azonban a tarifális rendszer már nem szolgálja ezt az elvet. Ugyanis: a kifizetett (nettó) műszakpótlék összege — azonos óraszámot véve figyelembe — jelentősen eltérhet, attól függően, hogy milyen nagyságú havi átlagkeresethez tartozik. Ha például a dolgozó meg az 5 ezer forintot — s így adót nem fizet — akkor a részére számfejtett műszakpótlékot szinte teljes egészében kifizetik.

A azonban ezt a műszakpótlékot egy 8500 forintos havi keresetű dolgozó kapja, akkor a kifizetett műszakpótlék összege mintegy 25 százalékkal kevesebb lesz (ennyi lesz az elvont adó). Szükséges lenne tehát az új adórendszer sajátosságához jobban igazodó szabályozás kialakítása. Legmegfelelőbb megoldásként — a népgazdasági szabályozás szerinti — alaphérszázalékban kifejezett díjazásra történő áttérés kínálkozik. Az alaphérszázalék a kereset legnagyobb összetevője, így meghatározó az adó mértékének alakulásában. Magasabb alaphérszázalék nagyobb összegű műszakpótlékot kap, de ezt a magasabb adó jelentősen lecsökkenti.

A százalékos rendszerre való áttérés azt jelenti, hogy valamennyi érdekelt dolgozó a besorolás szerinti alaphérszázalék (órabérek) minden ledolgozott délutáni órára 20 százalékat, éjszakai órára 40 százalékat, s folytonos pótlékként min-

den ledolgozott órára 10 százalékat kapná. A százalékos forma kedvezően befolyásolná a tarifális bérelemek kereseteltérítő hatását, továbbá a későbbiekben a bérpótlék külön karbantartást nem igényelne, mivel automatikusan követi az alaphérszázalék változását.

Indokolt továbbra is tarifális formában működtetni az örök, portások műszakpótlékát; tekintettel arra, hogy tevékenységük egy része készenléti jellegű.

Kis külön csoportot alkotnak azok a tarifális kereseti elemek, amelyeknek *összegét nem célszerű változtatni*. E díjazási elemek ösztönző ereje kicsi, nem függnek teljesítménytől, s eseti (3-5 évenkénti) kifizetések. Ide tartozik a fokozati díj, a törzsgárda díj, a kitüntetés jutalma stb. A két utóbbitál a változtatás — mivel a felső határt népgazdasági szinten szabályozták, s ez ideig nem módosult — egyértelműen megbontható a belső összhangot, az egyes fokozatok közötti differenciáltság csökkenne.

Teljesítménybérek

E bérforma szerint kapják keresetüket a hálózatepítők, a hírlapárusok és -kézbesítők. A bérforma jellemzője, hogy valamilyen formában meghatározott egységnyi teljesítményhez egy díjazási tétel tartozik. A kereseteket az elért teljesítmény differenciálja, vagyis a jól dolgozó és magas teljesítményt nyújtó munkabrigádok, vagy dolgozók keresete lényegesen magasabb, mint az átlagos teljesítményűé. Az új adórendszer a magasabb keresetű dolgozó-

XXXII. ÉVFOLYAM

12. SZÁM

1987. DECEMBER

ÁRA: 2 FORINT

Karácsonyi emlék

Régen történt, karácsony táján. Éppen 65 éve. Az alföldi kis nádfeleles postaház egyik szobájában ketten vártak a rettenetes vendéget, a Halált. A halált azért írtam nagybetűvel, mert benne a rettegett, az alföldi „kivetős kártya” borzalmas, kaszás, csontvázas, jellegzetes szellemköntösös figuráját személyesítettem meg. Nagyon féltem tőle. Kis dugós játékpuskával a kezemben nagybeteg nagyanyám ágya szélén ültem, figyelve minden neszre. Akkori meggyőződéssel szilárdul hittem abban, hogy én „fegyverrel” a kezemben megakadályozhatom, hogy tőlem — az alig négyéves kisfiútól — a könyörtelen véget ura elrabolja az olyan nagyon szeretett nagymamát.

Nagyanyám köztisztelőben és szeretetben álló nyugdíjas postamester volt, aki nagybeteg is — a falu üdvöskéjeként — minden hozzáfutólának tudott jó tanácsot, vigaszt, de legalább néhány megértő, kedves szót adni. Pedig szegény nagyon sokat szenvedett. Mindig mondogatta, ha simogatásért, megérintésért a betegágyához folyamodtam: — Egyedül csak te tudsz rám vigyázni, hogy a halál el ne vigyen az örök sötétségbe. Én ezt nagyon komolyan vettem. Apám, a falu akkori tényleges postamestere nagy vadász volt, és mikor kezembe adta az első játék, dugós puskát, s szavakkal avatott fel a vadászok „kasztyájába”:

— Ez bár játékpuska, a mesterlövész kezében csodafegyverré válik, ha jó cél érdekében használják. Úgy gondoltam, annál jobb cél nem lehet, mint megőrizni a szeretett nagymamát, nehogy elvigye a halál. Attól kezdve szinte minden időmet azzal töltöttem, hogy lövésekre kész dugós puskámmal, nagyanyám ágya szélén ülve őriztem őt a kegyetlen nagyrúttól.

Aztán karácsony előtt néhány nappal nagyon megemlékedtem a forgalom. Édesanyám, aki szintén postás volt, a háztartási munkát végezte a délutáni órákban. Nagyanyám szobáját egy vékony fal választotta el a hivatali helyiségtől, és az áthallatszó szapora bélyegzőkopogásokból könnyen megállapíthatta, hogy a forgalom alaposan megugrott. Átkopogott a falon édesapámnak. Édesapám — tollal a kezében — egy pillanatra ájtott, hogy mire van szüksége. Nagyanyám szegény halkan, alig hallhatóan csak ennyit suttogott fülébe: — Fiacskám, a pénzzel nagyon vigyázz! Kétszer is számold meg! A napi számadásnál majd segíték. Apám visszatért a hivatal-

ba. Nagyanyám a fal felé fordult és csendesen elszenderedett. Ezt látva — mivel nagyon szomjas voltam — lábujjhegyen kiosontam egy pohár vizet. Mire visszaültem öröklényemre, látszólag nem történt semmi, de gyermeki figyelmevel is felkeltette a furcsa csend, valami hiányzott. Igen, hiányzott nagyanyám megszokott nehéz, szinte dallamos légzetetvétele, s ahogy elnéztem alvó arcát, szokatlan szoborszerű merevséget láttam rajta. Ljeden szaladtam ki édesanyámmért. Nehezen értettem csak meg, vagy talán valójában meg sem tudtam érteni, hogy az én csodálatos meséket tudó, drága jó nagyanyám nincs többé. A számadását ezen a földön már elvégezte. Elment örökre. Valami rettenetes lelkifurdalást éreztem. Magamat hibáztattam, mert úgy gondoltam, mindennek én vagyok az oka. Nem teljesítettem a kötelességemet, elhagyva őrhelyemet, a halál kijátszotta éberségemet, és elragadta szeretett nagyanyámat. Karácsony este előnapján volt a temetés. Minden lidérces álmoként hatott gyermeki érzésvilágomban. A fekete drapériás szoba, a fekete bokréta lovak, a gyászokocsi, a koporsó, a gyászszertartás, a koszorúk, könnyek és szomorúság.

Másnap azért ott ragyogott a díszes karácsonyfa a szobánkban. A fa a gyertyák fényétől, a körülállók szeme pedig a gyász, az emlékezés könnyeitől csillogott. A fa alatt az óhajtott ólomkatonák garadája, a régen oly sokat emlegetett vár, ágyú, és én mégsem tudtam igazán örülni. A torkomat valami fojtogatta: a lelkiismeret-furdalás, a kötelességmulasztás miatti felelősségérzet. Nem szóltam, de életemben először komoly lelki válságban voltam.

Azóta is, több évtizedes postáspályafutásom alatt, ha valamit még el kellett végeznem — ami halaszthatónak látszott —, mindig ez jutott az eszembe, és igyekeztem a feladatot rendben elvégezni. Örök példakép volt nagyanyám, akit még a halála előtti percekben is a postai munka, a kötelességérzet foglalkoztatott. De így vált ez családi hagyománnyá: a következő postás férjénél és két lányuknál, a két postásdedunokánál is.

E becses hagyomány révén a karácsony családjunkban nemcsak a béke és a szeretet, hanem a kötelességteljesítés, a hivatásteretet ünnepe is. A karácsonyi gyertyák fénye ezeket az emlékeket világítja meg mindannyiunk szívében és tudatában azóta is.

Horváth Dezső

A szakszervezeti munka megújulásáért

A Magyar Posta stabilizációs és kibontakozási programja a Postások Szakszervezetének állásfoglalásával megadja a cselekvési irányt a mozgalmi munka megújulásához is.

Természetesen továbbra is szakszervezetünk kongresszusi határozata a meghatározó, amit folyamatosan hajtunk végre. Hogy ez nem megy könnyen, ezt ma már tudjuk, de hogyan, miként lehetne jobban, ezen már vitatkozunk. Azt is tudjuk, hogy nemcsak vitatkozni kell mindenáron, hanem együtt kell cselekedni, méghozzá magasabb színvonalon és nagyobb hatékonysággal.

Ma már az is nyilvánvaló, hogy a felgyorsult társadalmi-gazdasági folyamatok mellett bizonyos értelemben fel kell gyorsulnia a mozgalomnak is. A figyelem középpontjában van a szakszervezeti mozgalom; egyrészt, hogyan vesz részt a társadalmi-gazdasági folyamatokban, másrészt, a tagság által támasztott igénynek hogyan felel meg. Jogos az igény, de a megoldást önmagunknak kell keresni. Egyrészt: mit teszünk a tagságért, másrészt: mit várunk a tagságtól. Ezt a munkát kell nyitottabbá és egyúttal nyilvánosabbá is tenni.

Ennek a megújulásnak a része a tagdíjfizetés módjának változása is. Először foglalkoztatja a tagságot a tagdíjrendszer módosítása, a tagdíjfizetés változása. Érdemes felidézni ezzel kapcsolatban a tagság igényét, amely a vitákon összegződött:

- legyen igazságosabb, arányosabb a tagdíjfizetés;
- legyen egyszerűbb, csökkenjen a bürokrácia;
- az új rendszer legyen rugalmasabb, kerülje a túlszabályozást.

A megoldás keresése nem egyszerű. Érvek, ellenérvek sora került felszínre. Valamennyien tudjuk, hogy a kedvezőtlen gazdasági körülmények itt is éreztetik hatásukat. A moz-

galom alapvető feladata ebben a helyzetben az, hogy a tagságnak ne legyen többletkiadása.

Felelős munkát végeznek e napokban a választott tisztségviselők. Ugyanis olyan témában kell dönteniük, amely valamennyi szakszervezeti tagot érint. E munkának egy része már ismert a SZOT november 27-i ülésén elfogadott határozat alapján. A Szakszervezetek Országos Tanácsa elvekben foglalt állást, illetve döntött. Figyelembe vette a szakmai, ágazati sajátosságokat úgy, hogy a központi vezetőségek illetékesek a konkrét döntések meghozatalában. (Ezeket részletesebben lapunk 3. oldalán fejtjük ki.)

E kérdés megoldását nem tekinthetjük csak gazdálkodási kérdésnek, hanem a politikai munka szerves része is, még akkor is, ha tudjuk, hogy nem a szakszervezeti mozgalomhoz való tartozás, hanem a tagdíjfizetés módja változik. Elterjedt fogalomként, hogy „levonásos rendszer”. Ez így nem valós, felhatalmazást (megbízást) kérünk a tagságtól — ami önkéntes —, hogy a tagdíjfizetés átutalással valósuljon meg. Ezáltal sok minden egyszerűbbé és áttekinthetőbbé válik.

Természetes, hogy a mozgalom feladatának csak egy része a tagdíjrendszer és a tagdíjfizetés módosulása. A figyelem nem szűkíthető le erre, amikor a társadalmi-gazdasági kibontakozás megvalósítása a célunk, ami nem egyszerűen az elhatározások végrehajtását jelenti, hanem egy nagyobb közösség gondjainak felvállalását, még akkor is, ha ez ma áldozatokkal jár.

Ehhez mozgósításra, párbeszédre van szükség, de ez nemcsak a mozgalom ügye. Szükség van az előrevívó gondolatokra, az együttgondolkodásra és a cselekvésre.

Kánya Gyula

Szakszervezeti nap Szombathelyen

A Szombathely 1-es körzeti hivatal szakszervezeti bizottsága október 24-én szakszervezeti napot rendezett. Napjaink fő témája, az adótörvény és a kormány munkaprogramja élénken foglalkoztatja dolgozóinkat is. A sajtó rendszeresen foglalkozik mindkét témával, mégis a tagságban nagy a bizonytalanság.

De nemcsak a gazdasági gondok halmozódtak fel, hanem a tudatiak, elviek, ideológiaiak is. És ez a nehezebb, ennek a megváltoztatásához kell a hosszabb idő. A tudati váltók nehezen állíthatók át. A megértést, a megértetést szolgálta a szakszervezeti nap is, melynek keretében vendégünk volt országgyűlési képviselőnk és az adófelügyelőség vezetőhelyettese.

Előadásai során bepillantást nyertünk az országgyűlés munkájába, a törvények megalkotásának előkészítésébe. Külön-

sen feszült érdeklődéssel hallgatták a jelenlévők az országgyűlés őszi ülészakáról szóló tájékoztatót. A személyi jövedelemadóról kaptunk nagyon szakszerű és mégis közérthető magyarázatot.

Nagyon sok kérdésre kaptunk választ, és felmerültek olyanok is, amelyekre az elkövetkező napokban-hetekben fésült ütemű munkával keresik a választ szakmai és szakszervezeti vezetőink.

Rendezvényünk meghatározó pillanata volt, amikor pontosan délben megemlékeztünk a „Békehullám” elnevezésű nemzetközi békeakcióról. Az akció Hírosimából és Nagaszakiból gördült tova a különböző időzónákba és országokba, városokba, így ért el hozzánk is. Úgy éreztük, nekünk is tennünk kell a nukleáris fegyverek teljes leszereléséért. Ezért táviratban fogalmaztuk meg békeakaratu-

kat, és aláírás gyűjtésével erősítettük ezt meg. Táviratunkat az Országos Béketanácsához továbbítottuk.

A szakszervezeti naphoz kapcsolódva több vetélkedőt is szerveztünk. Az ifjúsági tagozat a NOSZF 70. évfordulója alkalmával politikai vetélkedőt hirdetett meg a brigádok részére. Ugyancsak az ifjúsági tagozat volt a kezdeményezője egy kézimunka-kiállításnak.

Mivel októbert a Magyar Posta Központja munkavédelmi hónapja nyilvánította, ezért munkavédelmi vetélkedőt is szerveztünk. A jelenlévők közül 40-en vállalkoztak a teszt kitöltésére. A nyertesek pénz- és könyvjutalomban részesültek.

Szakszervezeti napunkról a mintegy 100 jelenlévő sok új információval gazdagodva, a szervezők pedig a sikeres munka jóleső érzésével távoztak.

Búza Pálné

Sohasem lehet befejezni

Nagy Jenő, a debreceni tszb munkavédelmi és szociálpolitikai bizottságának vezetője november 7-én Szakszervezeti Munkáért arany fokozatú kitüntetésben részesült. Ebből az alkalomból beszélgettem vele.

— 1950. szeptember 8-án jöttem a postára. Különböző munkaterületeken dolgoztam a postaigazgatási törzsben. 1978-tól az igazgatóság legnégyes tagjaként, a Posta Gépjármű Szállítási Üzemnek lettem a vezetője — kezdi visszaemlékezését.

— Hogyan került kapcsolatba a szakszervezeti mozgalommal?

— Munkaviszonyom kezdete óta tagja vagyok a szakszervezetnek. 1954-ben — leszerelése után — szakszervezeti bizalminak választottak, majd rö-

vid időre szb-elnök lettem. 1967-től vagyok tszb-tag, munkavédelmi felügyelő. 1970 óta a munkavédelmi, majd a munkavédelmi és szociálpolitikai bizottság vezetője vagyok.

— Nagy jelentőségűnek tartom az emberekről való gondoskodást. Ez a terület kiaknázhatatlan bányá, hiszen a munkavédelem tulajdonképpen a balesetek megelőzésével, az emberek egészségének védelmével foglalkozik. Úgy érzem, hogy az elmúlt 20 év alatt befektetett energia nem veszett kárba, hiszen egyre szélesebb körben tudunk az emberekről gondoskodni, ennek eredményeként a balesetek száma csökken. Jólleső érzés, hogy előre tudunk lépni a munkakörülmények javításában, a védőeszközökben, védőfelszerelésekben, a nehéz fizikai munka gépesítésében. Az ellenőrzéseink során tapasztaltakat továbbadjuk a szakvézetőknek, amit örömmel fogadnak, hiszen ezzel az ő munkájukat is elősegítjük. A szakmai vezetőség támaszkodik a szakszervezetre, és igényli az együttműködést, a segítséget, hiszen közös az érdekünk.

— Melyek jövőbeni elképzelései?

— Az új gazdasági körülmények között változtatnunk kell szakszervezeti munkánkon is.

Ha nem is áll rendelkezésünkre annyi anyagi eszköz, mint eddig, azért a dolgozóért nagyon sokat kell és lehet tenni. Kisebbségi lehetőségeinket úgy kell elosztani, hogy az mindig a legszükségesebb helyekre jusson.

— Úgy érzem, hogy a balesetek megelőzése, illetve az egészségvédelem céljából fokozni kell az agitációt, felvilágosítást. Azért, hogy a dolgozók partnerek legyenek, értsék meg és érezzék, hogy a különböző intézkedések az ő érdekükben történnek, s ne csak egy-egy utasítás kényszerű végrehajtói legyenek.

— Mint a szállítási üzem vezetője nagyon örülök, hogy végre elkészült Debrecenben az új forgalmi telephely, amelyet rövidesen átadnak. Ezzel mintegy 250 dolgozónk kerül sokkal jobb munkakörülmények közé, s szociális ellátásuk is összehasonlíthatatlanul jobb lesz.

— Mivel foglalkozik szabad idejében?

— Magánéletem kiegyensúlyozott. Szakmai és társadalmi munkám mellett ami szabad időm van, azt a családommal töltöm, elsősorban az unokámmal foglalkozom sokat.

Gratulálunk a kitüntetéshez és további sikereket kívánunk.

Kozempel Zsuzsa

Postások külföldön

Az idej csereüldötetés tapasztalatai

Lapunk februári számában a jobb tájékoztatás céljából cikket jelentettünk meg a saját szervezésű külföldi csereüldötetésről, amely a belföldi mellett a másik jelentős üldötetési forma. Ebben felhívtuk a dolgozók figyelmét a külföldi üldötési lehetőségekre, ismertettük az üldötetés célját, az utak fontosabb adatait. Most szeretnénk beszámolni az idej üldötetési tapasztalatokról.

Az üldötölcsoporthoz útjait több évre szóló kétoldali szerződések alapján készítettük elő. A hazánkba látogató üldötölcsoporthoz programjainak összeállításánál figyelembe vettük a kéréseket, hasznosítottuk az elmúlt évi tapasztalatokat. A külföldre látogató magyar csoportok programjait azonos gyakorlat szerint módosították a partner szervezetek.

Két gyermekcsoportot utaztattunk Csehszlovákiába, egy-egy felnőtt üldötölcsoporthoz indítottunk Lengyelországba, az NDK-ba, Norvégiába, Csehszlovákiába. Olaszországba 3 csoport utazott, egy Rómába, kettő Rímibe.

Az idén először volt postás-csoport — függetlenített, tisztsejviselők és családtagjaik — Görögországban. Mivel a ta-

pasztalatok kedvezők, a jövő évtől rendszeresen utaznak üldötölcsoporthoz egymás országába.

A postás dolgozók nagy számban érdeklődtek a külföldi üldötési lehetőségek iránt. A norvég és az olasz (római) útra annyi érdeklődő volt, hogy nem is volt elég a beutaló. A nyugatra utazóknál az útlevelet, vízumot központiag szerveztük be, hogy megkíméljük a résztvevőket az időt rabló és fáradságos ügyintézésről.

A külföldön üldötöl postás dolgozók többnyire meg voltak elégedve a vendéglátással és a programokkal. Külön is meg kell említeni a Norvégiában, Olaszországban (Rómában) és Csehszlovákiában járt csoportoknál tapasztalt fogadtatást és színvonalas ellátást. Az NDK-ban és Lengyelországban üldötölők részéről viszont több észrevétel is elhangzott. Emiatt, valamint a balatonfenyvesi üldötöl felújítása miatt a lengyel csere 1988-ban elmarad. Az NDK-beli partnerrel pedig az észrevételek megszüntetésére személyes találkozót és megbeszélést kezdeményezünk.

A hazánkba látogató csoportokat a partnerszervezeteknek előzetesen megküldött és az ál-

taluk elfogadott programok szerint fogadtuk.

A csehszlovák gyermekcsoportokat Balatonszabadban, az NDK csoportját a szántódi postás ifjúsági táborban helyeztük el. A norvég csoport Hévizben, a görög Boglárlellén üldötöl a SZOT-Postás üldötölben. A csehszlovák és lengyel csoportot Balatonfenyvesen, az olaszokat Balatonalmádban fogadtuk. Budapesten valamennyi üldötölcsoporthoz a Zágrábi úti postássházban lakott.

Összegezve az 1987. évi külföldi csereüldötetést, leírhatjuk, hogy sikerült megvalósítani előzetes céljainkat, terveinket. 81 gyermek és 283 postás dolgozó kedvezményes kiutazását segítettük elő. Üldötölésük során lehetőségük volt pihenésre, kikapcsolódásra, ismereteik bővítésére, a külföldi postások életkörülményeinek megismerésére.

A hazánkban vendégül látott külföldi postások is ismereteket szereztek politikai, gazdasági, kulturális életünkről. A pihenésen, kikapcsolódáson kívül ez a kölcsönös ismerkedés, a különböző országokban élő postás dolgozók személyes találkozási adják a csereüldötetés hasznát, értelmét.

B. M.

Szerencsés ember vagyok

Hír a Népszavából: „A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Sütő Istvánnak, a Postások Szakszervezete központi vezetősége tagjának, a BUVIG területi szakszervezeti bizottsága nyugalmazott titkárának 70. születésnapja alkalmából az Április 4-e Ezeremrendet adományozta. A kitüntetést Csikós Pál, a SZOT-titkára adta át.”

Mi az élet értelme? — teszem fel magamnak a kérdést, amikor belépek Sütő István tenyérnyi kis, szerény lakásába. Ennyi küszködés után, nyugdíjas korára csak ezt tudta kiharcolni az élettől? Erről kezdünk beszélgetni...

— Ez az alig több, mint húsz négyzetméteres lakás jutott nekem. Nem panaszként mondom — mosolyog kicsit zavartan a házigazda. Talán igazságosabb is lehetett volna hozzám az élet. Pedig mennyi lakást „brusztoltam” ki másoknak, de mit csinálhattam volna, ha mások még sokkal rosszabb helyzetben voltak, mint én.

Sütő István a Budapest vidéki Postaigazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottságának titkáráként ment nyugdíjba, 1978-ban. Most hetvenéves, de még mindig be-bejár szakszervezetünk székházába, a központi vezetőség tagja és a közgazdasági bizottság vezetője.

Postásösök

A családnak majd minden öse postás volt, a dédnagyapá Kürt községben és környékén dolgozott. Ez a kis falu volt a Magyar Királyi Posta egyik munkasutánpótlása. Az itt élőknek kevés föld jutott, amiből megélni nem lehetett, s jól jött nekik a biztos, nyugdíjas állás. Édesapja is postás volt, vonalfelvigyázó, 19-ben főbizalmi volt, többek között ezért 1921-ben a csehek kitoloncolták. A család Drégelypalánkra került, a papa harminchat év után ment nyugdíjba.

Nehezen éltek, de legalább a postáskenyér biztos volt. A mama sütötte a kenyeret. Sütő István meghatottan emlékezik vissza gyermekkorára.

Ha véletlenül ebéd közben leejtettem a kenyeret, fel kellett venni és meg kellett csokolni. Mi nem ismertük a pazarlást, pedig apám irigyelt személyiséget a községben, ő volt az egyetlen kincstári alkalmazott. Akkoriban megüvegezték a postást. Hihetetlenül pedáns ember volt, büszkén viselte a kék postássegényruhát. Az az egyenruha egy életet kibírt. A négy polgári elvégzése után, természetesen, hogy Sütő István postás lett, vonalfelvigyázó.

A mestermunka becsülete

— Nekem hihetetlen szerencsém volt, mert én tanfolyam

nélkül lettem kinevezett szakaszkezelő, vonalfelvigyázó. 1935-ben ez nagy dolog volt, hiszen munkát kapni nem volt könnyű. Emlékszem, az első órábértem tizenhét fillér volt, amiből lehetett venni tíz deka tőpörtyűt vagy egy villamosjegyet.

Sütő István olyan családi környezetben nőtt fel, amelyben természetes volt a munka szeretete, ahol el sem tudták képzelni az életet munka nélkül. El tudtak gyönyörködni munkájukban, s el tudom hinni, hogy nagy élmény volt, amikor az első telefonkészüléket összeszerelte.

— Tudja, milyen sikerélmény volt ez? — mondja elégedetten, mintha csak ma történt volna az eset. — Én, az egyszerű munkás, szét tudtam szedni és összerakni egy bonyolult szerkezetet.

Az idős ember szerencsésnek tartja magát, és némi igazságot is, kevés embernek adatik meg, hogy olyan szakmában dolgozhasson életében, amelyet szeretett. A másik szerencséjének azt tartja, hogy harminchat februárjában felhívták Pestre, mert a Krisztina telefonhálózatát átszervezték. Itt lett állandó munkás, a Szász Károly utcai postáslakatanyá hatalmas pincéjében laktak. Azt már nem tartja szerencséjének, hogy itt a rengeteg bolha megkeserítette életét. A bolháktól a katonaság mentette meg, nem tudom, melyik a jobb. De itt is feltalálta magát, szakaszvezetőként szerelt le. Majd Párkányánára ment vonalfelvigyázónak. Itt ismerte meg feleségét, akivel 45 évi házasság után még mindig jól megértik egymást. Ahogy Sütő bácsi mondta: „És még kibírjuk egymást.”

— Egy lányunk van, a rádió kórusában énekel, nem hajlandó férjhez menni, de hát ez az ő dolga. Én 1942-ben nősültem meg, a házasság előtt két héttel hívtak be újból katonának, négy napot kaptam az esküvőre, aztán vitték a keleti-frontra, ahonnan csak 18 hónap múlva érkeztem vissza. Szinte ugyanazt a munkát végeztem, mint az állásomban. Én valóban a postának köszönhetem az életem, mert a harcoló alakulatokból nagyon sokan nem jöttek vissza.

Aztán jött az inflációs korszak, Szobig a jegy ára 16 millió pengő volt, s amikor az ember visszajött néhány nap múlva akkor már 25 millió. A fizetés nem ért semmit; ezért is volt óriási dolog a forint bevezetése.

A szakszervezetnek volt tekintélye

Négyezer forint az első, forintban kapott fizetésem. Először a feleségemnek vettem belőle selyemharisnyát. Továbbra is az építési osztályon dolgoztam, de még ebben az évben függetlenített szakszervezeti titkárr lettem. Hozzáam tartozott a KISZ-bizottsága és a tszb ifjúsági tanácsa.

A végig pergő, izgalmas ver-

kerületi műszaki igazgatóság, az értékcikkkraktár és a Lipót központ. 49-ig jó volt szb-titkárnak lenni, akkor aztán jött a fordulat éve, és azt kellett csinálni, amit mondtak. Nem is bírtam sokáig. De a 46 és 49 közötti időszak nagyon szép volt, a szakszervezetnek volt tekintélye, beleszólhatott abba, hogy ki kapjon kitüntetést, kit léptessenek elő. Negyvennyolcban Németh Jenő, a postászsakszervezet munkatársa szinte elrabolt, és bevitt az apparátusba. A termelési osztályon én lettem az élmunkásfelelős. Nekem kellett „sztahanovistákat csinálnom”. A hatvankettes postahivatalban például azt csináltuk, hogy tíz ablakból ötöt bezárattunk, hát annak az öt postásnak aztán volt dolga! Az emberek kinn álltak a Lenin körúton sorban. Az öt postás pedig majd megszakadt a munkában, így lett belőlük sztahanovista.

Ha nem akartam ezt sokáig csinálni, akkor csak egy módja volt a szabadulásnak, ha tanulok. 1949-ben kitüntetéssel leérettségiztem, aztán beiratkoztam a Közgazdasági Egyetem ipari tagozatára, s azt 1956-ban el is végeztem.

Megmondtam a véleményemet

Közben áttettek a Postaügyi Minisztérium munkaügyi osztályára helyettes vezetőnek, az összes norma hozzám tartozott. Ez sem volt népszerű feladat, de csinálni kellett; 1953-ig bírtam. Aztán valamiről megmondtam a véleményemet a miniszternek, aki másnap már át is helyezett a Posta Légvezeték és Kábelépítő Vállalathoz. De ott már nem volt vezetői hely, mást pedig kitűrti nem akartam. Így aztán visszamentem a szakmámba, a kerületi műszaki igazgatóság vezetőhelyettesének. Aztán a BUVIG-nál lettem tervosztályvezető, majd a Posta Kísérleti Intézetében osztályvezető-helyettes, aztán a vezérigazgató-helyettes tanácsadója.

— Én eléggé összeférhetetlen, indulatos vagyok, ha valaki hülyének néz. Volt egy újtársom, amelyet a főnököm lekopintott, így aztán mint gazdasági tanácsadó visszamentem a szakszervezetbe. 1978. január 30-ig dolgoztam. Emlékszem, az utolsó munkanapon sírtam. Negyvennégy évig voltam postás. Nagyon szépen búcsúztattak.

Tudja, a nyugdíjhoz is hozzá kell készülni. Vettem egy kis telket Esztergomban, évek hosszú során át úgy készítettem elő, hogy befektetni már nem kelljen; szóval a szabad időmben tavasztól őszig dolgozgatok a kertben, októbertől áprilisig pedig besegítek a közgazdasági osztályon. Ha kellek, akkor idecsörgetnek. Legutóbb Pécsen ellenőriztem, hogyan vezették be a távbeszélő- és távírókezelőket a harminchat óras munkaidőt. Ha még ezen kívül marad időm, olvasgatok, sétálok, s mivel én vagyok a BUVIG nyugdíjas bizottságának az elnöke is, higgye el, hetvenéves koromra sem unatkozom.

Udvarhelyi András

TPA 1148 — IBM PC — COMMODORE—64

Az újságolvasók fiatalabb korosztályainak bizonyára nem rejtélyesek a címben szereplő márkanevek. A Magyar Posta Központjának KISZ-bizottsága által meghirdetett számítástechnikai vetélkedőn e három számítógéptípus ismertetésére volt szükség az eredményes versenyzéshez. A NOSZF 70. évfordulójának tiszteletére meghirdetett verseny szervezői és lebonyolítói: a Szegedi Postaigazgatóság számítóközpontja, a Híradástechnikai Egyesület városi szervezete, az igazgató-

ság KISZ-bizottsága és a tszb ifjúsági tanácsa.

A végig pergő, izgalmas ver-

senyből a PKI II. csapata került ki győztesen. Dr. Rácz Lászlóné, az MPK szervezési osztályának vezetője a zsűrszóban köszönetet mondott a verseny megrendezéséért a lelkes szegedi ifjú szakembereknek és a verseny támogatóinak. Hangsúlyozta a posta technikai korszakváltásának jelentőségét, és ebben a fiatal szakemberek meghatározó szerepét. Ez a verseny az első postai szintű számítástechnikai verseny volt, reméljük, lesz folytatás.

— Márk —

A TAGDÍJRENDSZER MÓDOSÍTÁSA

Tavaly társadalmi vitára bocsátottuk a szakszervezeti tagdíjrendszer korszerűsítésére vonatkozó elképzeléseket, a SZOT XXV. kongresszusán felmerült és az élet diktálta követelményeknek megfelelően.

Az eszmecsereben a többség úgy foglalt állást, hogy a tagdíj alapja legyen a mindenkori nettó kereset 1 százaléka, s emellett a tagdíjbélyeg felesleges adminisztrációt jelent. Ezek megvalósítását az új körülmények, a személyi jövedelemadó bevezetése felgyorsította, elődázhatatlanná tette, kialakult a rendszerváltás előfeltétele.

Az adórendszerrel kapcsolatos kormányzati, parlamenti vitában a SZOT elnökségének sikerült elérnie, hogy a *szakszervezeti tagdíj mentesült a személyi jövedelemadózás alól, vagyis az adózás előtt levonható lesz az adóalapból.*

Így létrejöhet az a megoldás, amelyet a tagság kívánt. Ha az aktív dolgozó szakszervezeti tagok a főfoglalkozású munkaviszonyból származó, s a nyugdíjárulék alapjául szolgáló keresetük — illetve táppénzük, esetleg a kettő együttes összege — 0,8 százalékát fizetik 5050 forintig, illetve 1 százalékát e felett, akkor ez a tagdíj a jelenleginél ugyan nagyobb összegű, de nem lesz több, mint a nettó kereset 1 százaléka.

Mennyit fizetünk?

Lássunk erre egy példát: aki-nek a havi keresete ma a bérpótlékkal együtt 6500 forint, annak az új rendszerben az éves bére 84 431, éves tagdíja 844 forint lesz. Ez a dolgozó 25 százalék adókedvezményt kap a szakszervezeti tagdíjra, ami 211 forint. Ezt mindenképpen ki kell fizetnie, tehát kézzelfoghatóan tagdíjterheként csak 633 forint jelentkezik nála. Nettó keresetének 1 százaléka, a számítások szerint 710 forint. Összességében, tehát éves szinten lényegében szakszervezeti tagdíjra 77 forinttal fizet kevesebbet, mint a nettó keresetének 1 százaléka.

De nézzünk meg egy olyan szakszervezeti tagot is, akinek a keresete olyan alacsony, hogy nem kell jövedelemadót fizetnie! Hogyan alakul tagdíja az új rendszerben?

Tételezzük fel, hogy jelenleg 4500 forint a havi átlagkeresete, ebben az esetben az új bére 4650 forint lesz papíron, ennek fizeti a 0,8 százalékát tagdíjként, 37 forintot, de amit kézhez kap, nettó keresete csak 4185 forint. Ennek 1 százaléka 42 forint, a jelenlegi osztályos besorolás szerint a tagdíja 50 forint lenne. Összegezve tehát, ez a szakszervezeti tagunk a nettó bérének 1 százalékánál havonta 5 forinttal, 1988-tól ilyen kereset mellett pedig 18 forinttal fizet kevesebbet, mintha megmaradna az osztályos besorolási rendszer.

Hogyan egyszerűbb?

Azt a kívánságot, hogy szűnjön meg a bélyeg, a SZOT-ülés eldöntötte, de az, hogy csökkenjen az adminisztráció, csak úgy érhető el, ha tagjaink MEGBÍZÓ NYILATKOZAT ALAPJÁN HOZ-

ZÁJÁRULNAK ahhoz, hogy a tagdíj a mindenkori havi főfoglalkozásból származó járandóságukkal — táppénzüikkel — együtt a bérjegyzéken megjelenjen. Így átutalással teljesítik tagdíjfizetési kötelezettségüket, ezzel egyben megkapják havonta az adókedvezményt.

Azok a tagjaink, akik — valamilyen okból — esetleg nem akarják tagdíjukat átutalással fizetni, a határozatnak megfelelő mértékű tagdíjat az alapszervezetnél fizethetik be, és év végén saját maguk, az alapszervezet igazolása alapján az adóhatósághoz benyújthatják az adókedvezmény iránti kérelmüket. Így tehát csak a következő év elején, eléggé sok adminisztrációt igénylő módon juthatnak hozzá a kormány által jóváhagyott kedvezményükhöz, amelyet a megbízó nyilatkozat alapján automatikusan, havonta megkaphatnának. Ezen a módon az adminisztráció csak növekszik.

Ezért felhívjuk tagságunk, tisztségviselőink figyelmét, hogy valamennyi aktív dolgozó szakszervezeti tagunknál a megfelelő felvilágosító munkával érjék el, hogy mindenki felismerje a saját és a közösség érdekét — azt, hogy az adminisztráció csökkenhessen, adókedvezménye havonta érvényesülhessen —, adjon megbíztat arról, hogy szakszervezeti tagdíját átutalással kívánja teljesíteni.

Két témában volt nagy vita. A nyugdíjasokkal és a gyermekgondozási díjban részesülőkkel kapcsolatban. Végül a testület mindkét rétegre úgy foglalt állást, hogy tagdíjuk mértéke maradjon a jelenlegi.

Ők és valamennyi „egyéb tag” az eddigi módszer szerint, közvetlenül az alapszervezetnél fizetik a jövőben is tagdíjukat. A kifizetés igazolására itt is a tagkönyvben történő aláírás és bélyegzés szolgál majd, de ennek részleteit még meg kell gondolni. Központi vezetőségünk a közeljövőben kialakítja a végleges módszert.

Mikortól, hogyan?

Az új rendszer bevezetésének dátuma 1988. január elseje. Emellett lényeges, hogy 1988. januárban tagságunk még a jelenlegi besorolás szerint, bélyeggel fizesse tagdíját, hiszen a személyi jövedelemadó szerinti első bérfizetés 1988. február 5-én lesz, tehát ekkor lesz először az „átutalással” történő tagdíjfizetés.

FONTOS most, ebben az időszakban, hogy bizalmicsoport-üléseken megbeszéljék a tagsággal a tagdíjrendszer továbbfejlesztésének indítékait, hogy valamennyi szakszervezeti tag személyes megértését, közreműködését megnyerjük a megbízónyilatkozat adására és személyes érdekeltségének felismerésére.

Központi vezetőségünk útmutatásának megfelelően lapunkban visszatérünk arra, hogy ebben az új rendszerben hogyan kell kialakítani az alapszervezeteknél a tagdíjfizetést. Ezután jelentkezünk azzal, hogy miként valósuljon meg a tagdíjfizetés elszámolásának, nyilvántartásának a szakszervezeti tulajdon védelmét is biztosító zárt rendszere, amelyet a szakapparátusokkal közösen alakítunk ki. (Folytatjuk.)

Sáhó Sándorné

adat. Célszerű megszüntetni ezen elemek központi szabályozását, s a díjazás megállapítását a munkáltatói jogkör gyakorlására, a közvetlenül termelésirányítóra bízni.

Részfoglalkozásuk

A részfoglalkozásuk csoportjába tartoznak a részmunkaidőben foglalkoztatottak, a nyugdíjasok és a mellékfoglalkozásuk.

A törvényerejű rendelet a főfoglalkozású munkaviszonyban álló dolgozók tekintetében írja elő a nettó bér változatlanosságának kötelezettségét. A postai tevékenység szempontjából azonban számos munkaterületen meghatározó a részmunkaidőben való foglalkoztatás, tehát

Lapunk novemberi számában ismertettük az 1988. január 1-jétől folyósított alapbérek és az új bérezési szabályok megállapításának, illetve kialakításának alapelveit. Most, egy hónappal később, lapunk első oldalán beszámolunk a kollektív szerződésnek — mint díjazási szabályhelynek — megvitatására javasolt módosításáról, továbbá az alábbiakban tájékoztatni szeretnénk kedves olvasóinkat arról az elvi módszerről, amely szerint meg kell állapítani az új bruttósított alapbért; és amely szerint változatlan teljesítmény esetén követelményként támasztható a változatlan kereset.

Változatlan kereset

Az új alapbér és az új bérezési szabályok kialakításánál valamennyiünk számára elsősorban a viszonyítási alapot, a törvényerejű rendeletben megfogalmazott „változatlan teljesítmény” és az ehhez kapcsolódó „változatlan nettó kereset” tartalmát kell tisztázni, egyértelműsíteni.

Ugyanis: ha valaki összeadja a havonként felvett keresetét, ez az összeg több okból kevesebb vagy több lesz. Miért? Több indoka és oka is lehet az eltérésnek. Így:

— nagyobb nettó keresetet eredményez mindenkinél az, hogy a törvényerejű rendelet az alapbérnél a december havinak a figyelembevételét írja elő. Mint tudjuk, ez évben az alapbéremeléseket április 1-jével kaptuk, tehát az első negyedévre első alapbéremelés nem jelenik meg az éves kifizetett alapbérben. Arról már nem is szólván, ha valaki április 1-je után is részesült alapbéremeléssel. Ilyen esetben még nagyobb a többlet.

— Egyértelműen többletet jelent az, hogy a kieső idők (be-

tegség, illetmény nélküli szabadság, nem fizetett távollét, gyes, gyed stb.) miatt a kereseteket — arányosítással, vagy hasonló munkakörben levő dolgozók alapbérbruttósításának figyelembevételével — teljes évre kell átszámítani.

— Eltérést okoz az évközi munkakörváltás. Ez egyaránt előidézhethet többletet vagy csökkenést is, attól függően, hogy az új munkakör díjazása milyen az előzőhöz képest.

— Csökkentést idéz elő az, hogy csak a főmunkaidőben végzett tevékenységek díjait és a rendszeres kifizetéseket indokolt figyelembe venni. Vagyis: egyénileg nem vesszük figyelembe:

o a kötelező munkaidőt meghaladó munkák díját, így: a túlmunka díját, a túlóraátalányt, a készenléti díjat, az ügyeleti díjat, az önkéntestúlmunka-díjat, külön megállapodás alapján végzett tevékenység díját;

o a különböző címeken kapott jutalmakat; így: kitüntetéssel és törzsgárdtagsággal járó jutalmat, utólagos elbírálás alapján kapott jutalmat, vagy egyéb jutalmat.

Mindezek figyelembevételével valamennyi dolgozó számára kialakítanak egy úgynevezett *számított nettó keresetet*, amely — a főmunkaidőn belüli és rendszeres keresetek összehasonlítását véve alapul — több, mint az 1987-ben tényleg kifizetett kereset.

Számított 1987. évi nettó kereset

Az előzőekben ismertetett elveknek megfelelően egy példa segítségével bemutatjuk az 1987. évi nettó keresetként figyelembe vehető kereset kialakításának módját:

Alapadatok:	
1987-ben a kötelező munkanapok száma 262, a dolgozó ledolgozott napjainak száma 236.	
Besorolás szerinti alapbér: 1987. januártól márciusig havi 6000, áprilistól decemberig havi 6500 forint;	
Kifizetett bruttó kereset 1987-ben:	
<i>Alapbér</i>	68 908
<i>Általános bérpótlék</i> (310 Ft × 12 hó)	3 720
<i>Nyelvpótlék</i> (alapbér 10 százaléka)	6 891
<i>Tarifális pótlék</i> (Havi 1000 Ft-ban, egy összegben megállapított pótlék)	10 809
<i>Prémium</i> (A teljesítés arányában és időarányosan megállapított prémium)	23 600
<i>Jutalom</i> (Csúcsforgalmi jutalom)	3 000
<i>Főmunkaidőn kívüli tevékenység díja</i>	
(Túlmunka díja, készenléti díja, külön megállapodás alapján végzett munka díja stb.)	48 000
Első lépésként ki kell szűrni azokat a kereseti elemeket, amelyek figyelembevétele indokolatlan. Így:	
— jutalom	3 000
— főmunkaidőn kívüli tevékenység díja	48 000
A következő lépésben a személyi bruttósítás alapját képező többi kifizetési jogcím díjait át kell számítani éves szintű kifizetésre. Mégpedig:	
<i>Alapbér:</i> a törvényerejű rendeletnek megfelelően a decemberben járó alapbér tizenkétszerese: 6 500 Ft/hó × 12 hó =	78 000
<i>Általános bérpótlék</i>	3 720
<i>Nyelvpótlék</i> (a kifizetett éves alapbér 10 százaléka)	7 800
<i>Tarifális pótlék:</i> $\frac{10\,809\text{ Ft}}{236\text{ ledolgozott nap}} \times 262\text{ nap} =$	12 000
<i>Prémium:</i> $\frac{23\,600\text{ Ft}}{236\text{ ledolgozott nap}} \times 262\text{ nap} =$	26 200
Számított 1987. évi bruttó kereset:	
127 720	

szükséges e réteggel is komolyan foglalkozni.

A munkáltatóknak csak az általuk kifizetett díjazásig van bruttósítási kötelezettségük. E három foglalkoztatási formában azonban tudjuk, hogy

— a részmunkaidőben dolgozónak még általában van más jövedelemforrása is;

— a mellékfoglalkozású dolgozó keresete egyértelműen a főfoglalkozású keresetre „rakódik”; hasonló

— a nyugdíjas keresete is, ahol a nyugdíjra „rakódik”. Vagyis: valamennyi dolgozó részére folyósított díjazás valamilyen magasabb adózási sávban kezd adózni. Ezeket a többletterheket a díjazások megállapításánál számításba kell venni. A részmunkaidőben foglal-

koztatott keresete a teljes munkaidősök béréhez hasonlóan bruttósodik.

A nyugdíjasok és a mellékfoglalkozásuk keresetének bruttósításánál mérlegelni kell

— a munkáltatói oldalon: foglalkoztatáspolitikai szükségességet, ésszerű költségtakarékosságot;

— a munkavállalói oldalon: milyen mértékű díjazás éri meg a munka vállalását.

Fentiekben a teljesség igénye nélkül, csak a leglényegesebb gondolatokat kiragadva adtunk tájékoztatást a módosításokról. A vitákon elhangzottak figyelembevételével kialakított és elfogadott kollektív szerződés módosítását januári számunkban közzéteszük.

T. P.

A bruttósítás rendszere a postán

A harmadik lépésben el kell jutnunk ahhoz a nettó kereset-hez, amely ehhez a számított bruttó kereset-hez tartozik. Ez 1987-ben könnyű, mivel csak a nyugdíjárulékot kell levonni. Tehát:

Havi bruttó kereset: 127 720/12 =	10 643
Ehhez 13 százalékos nyugdíjárulék-kulcs tartozik, vagyis	1 384
Kifizetett havi nettó kereset:	9 259
Éves szintű számított nettó kereset: 9 259 × 12 =	111 108

1988-as bruttó kereset

1988. évi bruttó keresettel szemben támasztott követelmény: változatlan teljesítmény esetében fedezze a nyugdíjárulék mértékének változásából és a személyi jövedelemadó fizetéséből eredő kötelezettségeket. Ehhez a matematikusok a következő képletet állították fel:

$$B = \frac{Y - b}{a}$$

A képlet értelmezése:

B = 1988. évi bruttó kereset

Y = 1987. évi számított nettó kereset

b = csökkentő tényező, amely tartalmazza:

— az előző jövedelemsávokhoz tartozó adót;

— az adott jövedelemsávhoz tartozó adókulcsot;

— az éves szintű 12 000 forint alkalmazotti kedvezményt;

a = osztószám: a nyugdíjárulék és adókulcs kombinációja.

Az adósávokhoz tartozó értékek			
1. sorszám	2. éves nettó kereset	3. osztószám (a)	4. csökkentő tényező (b)
1.	0 — 54 000	0,90	0
2.	54 000 — 69 400	0,70	12 000
3.	69 400 — 82 400	0,65	16 100
4.	82 400 — 100 400	0,60	21 200
5.	100 400 — 116 900	0,55	27 800 (példánk)
6.	116 900 — 132 200	0,51	34 280
7.	132 200 — 159 800	0,46	43 880
8.	159 800 — 210 200	0,42	53 960
9.	210 200 — 301 400	0,38	68 840
10.	301 400 — 369 400	0,34	93 320
11.	369 400 —	0,30	125 800

A képlet segítségével kiszámítható a példában szereplő éves számított nettó kereset-hez tartozó új bruttó kereset (az 5. adósáv értékeit véve figyelembe).

1988. évi bruttó kereset:	$\frac{111\,108 - 27\,800}{0,55} = 151\,469$
A bruttósítás egyéni mértéke:	$\frac{151\,469}{127\,720} \times 100 = 118,59$
A bruttósítás százaléka =	

A bruttó kereset felépítése

Alapelv: bérelemenként bruttósítunk. Ebből következnek az új bruttó bért bruttósított elemekből építhetjük fel.

A példa szerint tehát:	
— a tarifális pótlék bruttósítása:	
Számított éves érték 12 000 Ft. A kollektív szerződés szerint a pótlékot 30 százalékkal emeltük. A bruttósított érték: 12 000 × 1,3 =	15 600
— a prémium bruttósítását (függetlenül attól, hogy az alapbér százalékában, vagy tarifálisan lett meghatározva) az egyéni bruttósítás mértékével kell figyelembe venni:	
26 200 × 1,1859 =	31 071
	46 671

Az alapbér százalékában meghatározott bérelemeknél a számítási mód a következő. Nevezük az alapbér százalékában megállapított pótlékok összegét C-nek. Például ha valaki jogosult az alapbér 10 százalékának megfelelő nyelvpótléka (mint a példánkbeli dolgozó), vagy kap még 20 százalék veszélyességi pótlékot, akkor: az alapbérben kifejezett pótléka — ame-

lyet C-vel jelölünk — együtt: 1 + 0,1 + 0,2 = 1,3.

Példánkban azonban csak egy pótlék szerepel: a 10 százalékos nyelvpótlék. Így a C értéke: 1 + 0,1 = 1,1.

Miután az alapbérben kívüli bérelemek bruttósított értékét és a számított összes kereset bruttósított értékét is ismerjük, az egyetlen ismeretlen, a bruttósított alapbér már meghatározható.

Vagyis:	
Új bruttó alapbér =	
— 1988. évi bruttó kereset — Tarifális bérelemek éves összege	
$= \frac{12 \times C \text{ (Alapbér százalékában meghatározott bérelemek)}}{12 \times 1,1} = \frac{151\,469 - 46\,671}{12 \times 1,1} = \frac{104\,798}{13,2}$	
Bruttó havi alapbér kerekítve: 7 940 forint/hó.	
Ellenőrzés	
Az 1988. évi változatlan teljesítményt (a jogszabályban előírt módon és az alapelvekben meghatározottak szerint az 1987. évi) véve alapul (vagyis a számított értéken) a példa szerint a dolgozó 1988. évi nettó keresete:	
<i>Éves alapbére</i> (7 940 Ft/hó × 12 hó)	95 280
<i>Nyelvpótléka</i> (éves alapbér 10 százaléka)	9 528
<i>Tarifális pótléka</i> (az előző alcímben meghatározva)	15 600
<i>Prémium</i> (az előző alcímben meghatározva)	31 071
<i>Új bruttó éves kereset:</i>	151 479
Nettó éves kereset:	
— bruttó éves kereset	151 479
— nyugdíjárulék (10%)	— 15 148
— jövedelemadó	— 25 216
	111 113
A régi nettó kereset	111 108
A kerekítések következtében 5 forint eltérés éves szinten elhanyagolható.	

Összegzésként megállapítható: az új díjazási szabályok és az alapbér bruttósítási szabálya

változatlan teljesítmény mellett biztosítják a változatlan 1987. évi nettó kifizetést. **Tóth Pálné**

Irányítási verseny

Pontosan egy évvel ezelőtt a Hírlap és Postaszállítási Igazgatóság elhatározta, hogy életre kelti a hagyományokat. 13 éves szünet után belföldi irányítási versenyt hirdetett. Egyelőre csak a budapesti feldolgozó üzemek részére. A felhívásra az MCSV, a levél-, a napi- és színeslap-feldolgozó üzemek jelentkeztek.

A tavalyi verseny nagy szakmai sikere után a HPI vezetői úgy döntöttek, hogy lesz folytatás. Az idei előselejtezők során 96-an indultak. Ebből 65-en teljesítették a vizsgaszintet. Közülük a legjobb 20 került a döntőbe. A Mozgóposta, Csomagfeldolgozó és Vámuüzemről 17, a Budapesti Levélfeldolgozó Üzemről 3 versenyző alkotta a 20-as mezőnyt.

A döntőt ezúttal a Postás Művelődési Központ Vadásztermében rendezték. Először **Sárfi István**, a HPI forgalmi igazgatóhelyettese üdvözölte a megjelenteket, majd **Daróczi László**, a szállítási osztály vezetője ismertette a versenyszabályokat. Az ország 3200 postahelye közül 100 helység levélpóstaik kiadásának egész napi irányítását kellett meghatározni. Továbbá, hogy a postahely melyik gócterületen fekszik. Az írásbeli kidolgozásra a versenyzőknek 40 percük volt.

Aztán elindították az órát és megkezdődött a verseny. A leggyorsabbnak **Lelkes József** (MCSV) bizonyult, aki 10 perc 50 másodperc után jelezte, hogy készen van. Ez viszont még semmit sem jelentett. A gyorsaságnál fontosabb, hogy a kidolgozás hibátlan legyen. 35 perc elteltével mindenki végzett a feladattal. A zsűri visszavonult értékelni a munkákat.

Egy óra elteltével a zsűri meghozta a döntést. Öten vezettek hibátlanul, s közülük a sorrendet a stopperóra döntötte el. A verseny győztese **Nagy Ervin** (MCSV) lett, 12 perc 40 másodperccel, nulla hibával. Második **Adamcz Pál** (MCSV) 22 perc 50 másodperces, harmadik **Ludaity László** (MCSV) 27 perc 45 másodperces idővel, nulla hibával. Az első tíz helyezetteknek az okleveleket és a pénzjutalmakat **Kövesdi Ferencné**, a HPI igazgatója adta át.

Nagy Ervint, a boldog győztest nem volt nehéz szóra bírni.

— Számított ekkora sikerre? Úgy tudom, tavaly nem jutott a 20-as döntőbe.

— Sajnos, akkor a selejtezőben figyelmenlenség miatt két helyiséget tévesztettem. Most több időm volt a felkészülésre és ez meg is hozta az eredményt. Itt a döntőben szerintem már csak a pillanatnyi koncentráció dönt. Talán most könnyítést jelentett sokunk számára, hogy a tavalyi győztes és a második helyezett nem volt jelen. Mindketten katonai szolgálatot teljesítenek.

— Az igazgatóság az első tíz helyezettnek pénzjutalmat ajánlott fel. Ebből mennyit kapott a verseny győztese?

— 3000 forintot vehettem át, sőt munkahelyemen 1000 forint pluszjutalmat kaptam.

— *Mondana magáról valamit?*

— 1958-ban a postaforgalmi technikum végzős növendékeként több társammal együtt kerültem a mozgóposta-főnökséghez. Tehát 18 éves korom óta vagyok a jogutód MCSV dolgozója. Közben voltam az ellenőrzési csoport vezetője, majd oktatótiszt, rövid ideig szolgálatkiíró. Jelenleg a külföldi kicserélő szolgálatnál vagyok mozgópostautazó. Ne haragudjon, de most is sietek, be kell szállnom a Budapest—Wien 18-as mozgópostába.

— *Akkor nem is tartóztatom. Még egyszer gratulálok a jó utat kívánok.*

Végül **Kövesdi Ferencné** kért meg, hogy összegezze a látottakat.

— Az idei verseny, akárcsak egy évvel ezelőtt, most is az MCSV elsöprő sikerét hozta. Az első 10 helyet megint kibérelték. Csak gratulálni tudok az üzem dolgozóinak, ezen belül is a mozgópostásoknak, akik nem először bizonyítják szakképzettségüket. A verseny színvonala talán erősebb volt, mint a tavalyi, hiszen ötven hibátlanul oldották meg a feladatot, mégis kicsit csalódott vagyok. A levélfeldolgozó üzemet mindössze hárman képviselték. Azonkívül természetesen hiányolom, hogy a színes- és napilap-feldolgozók versenyzői sem voltak ott a döntőben. Nem elégedhetünk meg azzal, hogy a 20-as döntők amolyan MCSV-háziversenyekké váljanak.

Az értékelés szünetében volt alkalmam beszélgetni **Szabó Istvánnéval**, a levélfeldolgozó üzem oktatótisztjével, aki elmondta, hogy jövőre várhatóan több versenyzőt indítanak, mivel javultak a feltételek.

A HPI feladata a levélpóstaik, csomag- és hírlapkiutalványok feldolgozása, irányítása, szállítása. Naponta 3 millió sajtótérméket, 1,3 millió levelet és 50 ezer csomagot kell eljuttatni gyorsan, pontosan, biztonságosan az ország és a világ minden részén lakó címzettekhez. Ezért is fontos, hogy szakképzett dolgozók álljanak rendelkezésünkre. Nem igaz az a mondás, hogy majd az irányítószám irányít. Sajnos még mindig vannak, akik nem tüntetik fel, vagy rossz számot írnak a borítékra. Tehát elengedhetetlen az irányítási szaktudás. A versenykiírás célja, hogy minél több kitiűző szakemberünk legyen. Ehhez igazgatóságunk megad minden erkölcsi és anyagi támogatást.

— Hallottam, hogy vidékről is érkezett érdeklődés a verseny iránt. Van lehetőség országos méretűvé szélesíteni?

— Valóban volt érdeklődés, de elenyésző. Ha vidéki feldolgozó üzemek konkrétan előállnak az igénnyel, akkor rajtunk nem fog múlni, támogatjuk az elképzelést.

Kovarcsik Pál

Sokáig éljen

Bensőséges ünnepség keretében köszöntötte a Távközlési Díjelszámoló Hivatal Szakszervezeti Bizottsága és Arany János szocialista brigádja a hivatal legidősebb volt dolgozóját, **Győrbíró Ida** nénit, aki november 27-én ünnepelte 100. születésnapját.

Szellemileg igen friss, kedélyállapota kitűnő. 1949-ben, 62 éves korában ment nyugdíjba, s szívesen emlékezik vissza a postánál eltöltött évekre.

Ezúton is további jó egészséget kívánunk Ida néninek.

Tanácsok mindenkinek

Ahogy a lakás berendezése tükrözi a család egyéni ízlését, úgy az asztalra kerülő étel dicséri a háziasszony főzési és táplálási tudományát, fantáziáját, gazdagságát. A jó háziasszony nemcsak akkor igyekszik kitenni magát, ha vendég érkezik a házhoz, hanem a mindennapi étkezést, de különösen az ünnepi hangulatossá teszi szép terítéssel, ízléses tálalással. Szívesen küldünk néhány ötletet.

A tálalás tudománya

A forró levesekbe tálalás előtt szórjunk apróra vágott petrezselyem- vagy zellerzöldet, metélőhagymát, reszelt sajtot. A főzelékeket — jellegüktől függően — ugyanígy ízesíthetjük. Friss ízt adnak az ételnek. A parajfőzeléket, sósakat díszíthetjük félbevágott keménytojással, amelyre piros retket és sárgarépa-karikákat helyezünk. Színes, étvágygerjesztő látvány.

A húsetelek ízléses tálalására gazdag lehetőség kínálkozik. A tálra előbb a húst helyezzük, a zöldséges rizst tejmerő kanállal félgömb alakban rakjuk a hús mellé. A burgonyapürét forró olajba vagy zsírba mártott tálalókanállal legyező formára alakítjuk, vagy a hús mellett hosszabban elhelyezve késsel megrázzuk, tojásreszeléssel. A tálra helyezett pecsenyehúsok levét a hús alá öntsük, míg a pörkölt, paprikás, vadas, gombás, paradicsomos vagy egyéb mártásokkal a húst vonjuk be. A rántott szeleteket olajban sült burgonyával rakjuk körül, a tálát díszítjük petrezselyemzölddel, salátalevéllel, keménytojás-szeletekkel, sajtreszelékkel, uborkával, citromszeletekkel. A díszítéshez nem kell sok idő, csak néhány ügyes mozdulat és máris kész az étvágygerjesztő húsos tál.

A legváltozatosabban a hidegtálakat lehet készíteni. A hideg húsokat egy-egy pirosarany-pettyel, vagy tojásselel, paradicsom-, paprika-, uborkakarikával, sárgarépaszeletekkel, petrezselyem- és zellerlevelekkel díszíthetjük. A hidegtálra helyezhetünk tejfőlést tornával töltött sonkatekerceket. Hajtogathatjuk a sonkát félbe is, több sonkaszeletből rózsaszínű virágot formálhatunk, amelynek közepére tegyünk egy karikára vágott keménytojás-szeletet. A tál szélére különböző ízesítéssel kikévert vajkrémet nyomhatunk az idomfó (dresszír-) zacskó segítségével. A vaj ízesítésére használhatunk kecsupot, tojássárgáját, kaprot, mustárt, pirosaranyat, kolbászkrémet, gulyáskrémot, szardellapasztát stb.

tal legidősebb volt dolgozóját, **Győrbíró Ida** nénit, aki november 27-én ünnepelte 100. születésnapját.

Szellemileg igen friss, kedélyállapota kitűnő. 1949-ben, 62 éves korában ment nyugdíjba, s szívesen emlékezik vissza a postánál eltöltött évekre.

Ezúton is további jó egészséget kívánunk Ida néninek.

Ne mindig csak szidjuk...

Sokan és sokszor szidják — sajnos többnyire okkal és joggal — szóban, írásban egyaránt a postát. Nekem most a közel-múltban — őszinte örömmre — nagyon kellemes csalódást okozott lakóhelyem postahivatala, Pestlőrinc 1.

Köztudomású, hogy vasárnap nincs sem csomag-, se levélkézbesítés, csak táviratot és expressz küldeményeket kézbesítenek házhoz. El nem tudtam képzelni egyik októberi vasárnap délelőtt, amikor egy csomagkézbesítő mikrobusz állt meg házunk előtt, ki küldhetett nekem gyorsan romló csomagot.

A fiatal gépkocsivezető kiszállt a volán mellől egy levéllel a kezében engem keresve (nem tudta, hogy nyugdíjas postással van dolga).

Gyászjelentést hozott, amit

előző nap adott fel egy nagyon kedves nyugdíjas postás barátom, tudatva felesége halálát és a néhány napon belüli temetés időpontját. Még előző nap telefonált, mondván, hátha nem kapom meg addig, a biztosság kedvéért szóban is közli.

Amennyire elszomorított a hír, annyira fellelkesített az a gyors, pontos munka és a megértő figyelmesség. A rendes díjú, leragasztott levél borítékján látható volt a fekete csík. Ha kizárólag ezért hozták ki vasárnap, az is elismerésre méltó, de el tudnám képzelni, hogy bármilyen levelet — esetleg csak kisebb területű járatban — is elvisz a csomagkézbesítő, ha a címzett útjába esik.

Bízunk benne, hogy a jó példa követőkre fog találni.

Török Lászlóné

ban levő leveshez adjuk. Sózuk, borsozzuk. Amikor a káposzta már majdnem puha, akkor 40 deka megmosott kolbászt főzzünk bele, majd a levest berántjuk, tejföllel ízesítjük. A kolbászt a levesből kivesszük, karikára vágjuk, tányérokra adagoljuk, és a forró levest arra merítjük a tálaláskor.

Sertés- vagy baromfi hússal töltött kacsát: A konyhakész kacsát kívül-belül megsózzuk, a bőrt bevagdaltuk. Fél kiló sertéshúst vagy tyúkmellet ledarálunk. Adunk hozzá 3 beáztatott zsemlet, 3 apróra vágott kemény tojást, 3 nyers tojást, egy kis fej zsíron fonnyasztott vöröshagymát, ízlés szerint sót, frissen őrölt borsot, 2 csomag apróra vágott petrezselymet (vagy egy kávéskanál majorannát), ha van, belekaparunk baromfimáját, két evőkanál reszelt sajtot. A masszát jól összekeverjük. Megtöltjük a kacsát, a nyílásokat összevarrjuk vagy hústüvel összetűzzük. Ha kima-rad töltelék, a hús mellé tesszük. Sütés közben a pecsenyét 1 deci fehérborral locsoljuk.

Borkorcsolya szilveszterre: Cukor nélküli palacsintaszót készítünk. Kisütjük. Fejeskáposztát lereszelünk, beszózzuk. 10 perc után a levét kinyomkodjuk, majd olajban szép világosbarnára pirítjuk. Ha elkészült, frissen őrölt borssal meghintjük, összekeverjük és megtöltjük a töltelékkel a palacsintákat. Kivajazott jénai tálra rakjuk. Tálalás előtt negyedórára sütőbe tesszük.

Fási Katalin

Rózsaszínű nap

léhez emelte, és a homlokára sok-sok pusztát adott, s aztán odahajolt asszonyához és azt is pusztalta.

Tekintetük hosszan ölelkezett, Berkesné, magas, vékony asszony, meghökken és ijedt hangon kérdezte:

— Miklóskám, mi van veled? Könnyes a szemed!

Berkes mozgolódó unokáját magához szorította, ránevetett asszonyára és jókedvűen mondta neki:

— Drágám! Hálstennek semmi bajom! Inkább azt mondhatom, a mai napon körülöttem minden, de minden rózsaszínű. — Kezébe vette a könyvet és mutatta asszonyának. Az sietve olvasta a címet: „Tíz szál gyertya”. Berkes pedig tovább mondta: — Ebben a könyvben a kedves író a postásokat is emlegeti.

Nézett asszonyára. Összemosolyogtak, Berkes belelapozott a könyvbe és olvasta:

— Csak a postások siettek, üdén és magyarázhatatlan szorgalommal, ám delőttük közel a cél: a táská kiürült...

Tovább nem tudta olvasni, a hangja elcsuklott. Berkes Miklós nyugdíjazásáig egyesített

kézbesítő volt. S mint általában minden ember, nagyon várta ő is azt a napot. Aztán, hogy néhány hónapot pihent, egyszerre mehetnékje támadt. Negyvenegy évig mindennap ment és ment. Hasonló munkához vonzódott, ahol mozogni kell. Telefonfülke-ellenőri munkakört kapott.

Berkesné megsimogatta embere kezét, és meleg szavakkal vigasztalta:

— Miklóskám! Hatvan év föltt hamar ellágyul az ember szíve. Nagyon hamar.

Berkesnek jólesett, hogy asszonya így beszélt vele. Megfogta a kezét, odavezette a fotelhoz, és kedves hangon kérte:

— Drágám! Most ne siessél ki a konyhába. Néhány percre leülünk, s aztán elmondok, merre jártunk ma.

Berkesné megkérdezte emberétől:

— Miklóskám! Kivel voltál ellenőrizni? — Berkes mosolygott és válaszolta:

— *Gáspár Lacival.*

Várakozó szemmel nézett asszonyára, hátha még kérdez valamit. S hogy nem, tovább mondta: — Délelőtt a régi, az első otthonunk környékén jár-

Tizenkét (néha) dühös asszony

Aki manapság a kultúra terjesztésére adja fejét, bizony nehéz helyzetben van. Az áremelkedések hatása és a tudás devalválódása miatt az emberek kevesebb könyvet és újságot vesznek, ritkábban járnak moziba, színházba. Így van ez Tatabányán is, ahol az utóbbi években folyamatosan csökken a lapok rendelése, vásárlása, különösen az idén mondták le sokan rendeléseiket. A tatabányaiak életét ugyanis nemcsak az áremelkedések nehezítik, hanem az is, hogy a nehézipar, benne a bányászat és az építőipar válságban van. Így aztán sokan visszaköltöznek vidékre, a környező falvakba vagy a szomszédos Fejér megyébe. Mindez befolyásolja a tatabányai sajtóterjesztést, megnehezíti a hírlaposztály és az ott dolgozó **Barátság brigád** munkáját.

Az üvegfallal elkerített hatalmas teremben asszonyok hajolnak figyelmesen munkájuk fölé. Az első asztalnál egy hírlap-előfizetési ügyintéző éppen ügyféllel tárgyal, egy másiknál az OTP- és közületi előfizetéseket intézik, a harmadiknál a kézbesítők elszámolását ellenőrzik, hátrébb a külföldi lapok kezelését végzik. Jönnek-mennek az emberek, nagy a sűrű forgás. Egymásnak adják a kilincset az ügyeiket intéző hírlap-árusok, kézbesítők. Munka tehát van bőven.

Káromkodó ügyfelek

Jó, hogy vastag üvegfallal választja el őket az ügyféltér. A mai nap is rumlis. Már napok óta jönnek az ügyfelek, szinte megrohmozzák az osztályt. *Sokszor üvöltve, cáromkodva szidják a postát, annak felmenőit és lemenőit.* Nem idézem. Pedig a hírlap-árusok nem is éhetnek róla, hogy később kapnak lapot, ugyanis a megyei napilap, a Dolgozók Lapja a nyomdából gyakran többszörös késéssel kerül csak a postásokhoz.

— *Ilyenkor mi vagyunk a tizenkét dühös ember* — mondja Kiss Jánosné, aki egy éve vezeti az osztályt. — Itt állunk az üvegfallal mögött tehetetlenül. Hiába tudjuk, hogy vétenek vagyunk, mégis rajtunk csattan az ostor. Képzelve, azt kiabálták, hogy a posta csak beszédi a pénzt, de újság az nincs, mit kezdjek a tegnapi újsággal?! Amikor elmagyarázzuk, hogy a nyomda gépeivel van valami

tunk. Sok telefonfűlkét ellenőriztünk. De egyet sehol sem találtunk... a Népköztársaság útja hatvankettőnél.

Berkesné emelt a tekintetén és szorongva várta embere szavait.

— Az utcán a megjelölt ház előtt telefon sehol. Egy ideig a külső járdán toporogtunk, s nézelődöttünk. Később Gáspár Laci azt mondta: bemegyünk a házba, hátha ott van falra szerelt készülék. Mindjárt indult is a kapu felé. Mentem utána. Mögöttünk lassan, hangtalanul becsukódott a fekete vaskapu... Megálltam és nézelődtem jobbra-balra. Aztán a mennyezetre bámultam. Minden, minden ismerős volt, lent a szobrok és a márványoszlopok. Főnt pedig a színes szép festmények...

Az emlékeztető látomás annyira hatással volt a szívemre, hogy kapkodtam a levegőért. A szobrok, azt hiszem, megismertek, mosolyt láttam az arcukon. Legjobban a hegedűt ölelő fiún... Szerettem volna nagyot kiáltani. Akkorát, hogy az egész világ meghallja. Boldogság! Köszönöm!... De hát nem sikerült. Nem. Mert az örömben vergődő lelkemből szó nem fakadt, csak pihegés. Álltam, és egyszerre ezerkilencszáznegyvenhárom karácsonyestjén

baj, akkor pedig azt ajánlják, álljanak át a Gutenberg nyomdatechnikájára.

Elnőiesedett szakma

Ülünk a hírlaposztály-vezető irodájában. A nyitott ajtóból látni a jövőst-menést, a dolgozó asszonyokat. Ez a szakma is elnőiesedett. Ami persze nem jelentette a munka színvonalának csökkenését, csak azt, hogy a férfiak elmentek a jobban fizető munkahelyekre. S ha már a fizetésnél tartunk, érdemes megemlíteni — bár nem panaszkodtak — keresetük 4—6000 forint, ami nem sok, ha a piac állandóan felfelé kúszó áraira gondolunk. Így aztán nem csoda, hogy a hírlaposztályra nem tölekednek a jelentkezők. Annál inkább szeretnének pavilonosok vagy kézbesítők lenni a fiatal érettségizettek.

— Így már ezen a két területen szigorúbbak lettünk — mondja Kissné. — Éppen ma hívtam be egy kézbesítőt, mert elhanyagolta a munkáját, és több panaszerkezett ellene. Azt mondtam neki: még egy dobásod van, aztán megváltunk... Nem engedhetjük meg magunknak, hogy valaki csak fél gőzzel dolgozzon. Most különösen nagy a hajtás. Sokszor kétszer kell inkasszálni, rosszak a levélszekrények. Sok újság nem jön meg időben, vagy hiányosan kapjuk, az árváltozásokról nem kapunk mindig időben hírt, pedig legutóbb megígérték. Ne irigyeljen bennünket senki.

Egyébként a tizenkét asszony bizonyára nem mindig dühös. Nem tehetik meg. Nekik uralkodniuk kell magukon, türelmesnek kell lenniük. Csak így tudják mérsékelni a lapcsökkenést.

éreztem magam. Még a kézbesítőtáskát is a vállamon tudtam. Mindjárt szaladtam az udvarba és ott forgolódtam... Kerestem valamit.

Évike megmozdult. Szőke fejét odanyomta nagyapja arcához, és mosolyogva sutyorogta: — Papuskám! Biztosan engem kerestél!

Berkes magához szorította és megpuszította unokája homlokát, majd tovább mondta:

— Később hirtelen mást gondoltam. És elszaladtam a lépcsőházba. Kerestem a liftet. Nem találtam. Nem találtam azt a sárgarézs pános liftet, amelynek az ajtajában akkor álltam... Fonott, vastag copfod csüngött a melled fölött, és nagy fekete szemed kérdően meresztetted a postásra... Bátor tekinteted zavarba ejtett. Této-va mozdulatokkal nyitottam ki a táskát. S mikor kezembem volt a távirat, „díszítávirat”, motyogtam, *Farkas Éva* keresem. A szemöldököd följebb ugrott, és azt kiáltottad: — En vagyok! — Elkaptad tőlem. Sietve bonkoltad. És magadnak olvastad. Arcod egyre pirosabb lett. Sőhajtóttál. És hangosan köszönted a táviratot... Évike felugrott, tapsikolt és sipító hangon kiabálta: — Mamuskám! Ki küldte neked azt a táviratot?

Idén a tatabányai sajtóterjesztők 11 milliónál több lapot juttattak el az olvasókhöz. Ez óriási mennyiség. E hatalmas feladatot mindössze hatvan kézbesítő és 21 hírlap-árus, valamint 12 hírlapügymintéző végzi.

A **Barátság brigád** is ezen a területen dolgozik. Most 20-an vannak: hírlapkezelők, hírlap-árusok és az osztály munkatársai. A brigád 1960-ban alakult. Sok kitüntetésük közül, a Népköztársaság Kiváló Brigádja címre a legbüszkébbek, méltán. És bár azóta ilyen nagy elismerésben nem részesültek, hiszen nem adják olyan gyakran ezeket a kitüntetéseket, azóta is ugyanolyan jól dolgoznak, mint régen. Azt mondják: nem a hírt és dicsőséget végzik pontosan és jól munkájukat, nem azért segítenek, ahol tudnak. Pedig a sok munka miatt egyre nehezebben tudják teljesíteni vállalásaikat. Mint a hivatal legjobb brigádja, nekik kell állandóan példát mutatniuk, ami hosszú távon bizonyára meglehetősen fárasztó. Mindig bizonyítaniuk kell, ezt el is várják tőlük. Ha társadalmi munkáról, vagy rendezvényen való részvételről van szó, azt kérdezik a többiek: na, hol vannak a hírlaposok? Persze nem emiatt tesznek többet, mint mások. Hajtja őket a kíváncsiság. Ezért őknek be egy-egy TIT-előadásra, mennek színházba, moziba, hangversenyre, kiállításra, vetélkedőre. És ha marad még idejük a munka és a család mellett, kirándulni járnak: voltak már Lengyelországban, Csákányospusztán, Esztergomban.

Lehet erre legyinteni: nem nagy dolgok ezek, de akik így tesznek, nem tudják, hogy a világot az ilyen látszólag apró cselekedetek viszik előre, az ilyen egyszerű, nem „handabandázó” emberek tartják a vállukon. Mi lenne nélkülük?

U. A.

Jó munkahelyi közösség — életre nevelő iskola

Van-e választóvonal az üzemvezetői beosztás és szakszervezeti titkári tisztség között? Időben elhatárolhatók-e egymástól a szakmai és a mozgalmi feladatok? Hogyan tud **Horváth Sándor** kettészakadni: mikor üzemvezetője a fémipari üzemegység gépműhelyének — amelynek irányítása mellett a tmk is hozzá tartozik —, és mikor szb-titkára a Posta Központi Javítóüzemnek?

— Igaz, hogy a szakszervezeti munka látványos része, az ülésezés, a tárgyalás a munkaidő után zajlik, a kétféle feladatot teljesen elkülöníteni mégsem lehet. Sőt helyesebb, ha összeférhetetlenség helyett kölcsönösségről, egyeztetésről beszélünk.

Horváth Sándor elképzeléseit a gyakorlat bebizonyította. Hiszen máskülönben nem valószínű, hogy négyesztendei üzemvezetői gyakorlattal 1975-ben szb-tagnak jelölték és titkárrá választák, s ha nem felelt volna meg kívánalmaknak, nemigen szavaztak volna neki bizalmat a dolgozók immár több választás alkalmával.

— Magam is úgy érzem, hogy sikerült jó együttműködést kialakítanunk az üzem vezetőivel. Támaszkodnak a szakszervezetre, a tárgyalások előtt egybehangolják szempontjaikat az szb-vel, úgy alakítják ki álláspontjukat.

— A szakszervezeti megbízatásának bizonyára voltak mozgalmi előzményei.

— Természetesen. 1957-től 61-ig KISZ-titkárként tevékenykedtem, majd éveken keresztül pártvezetőségi tag voltam. De előmeneteletem — megítélésem szerint — nagymértékben segítette a műhely hagyományosan jó légkörét.

— Mint harmadéves műszerész és szerszámkészítő ipari tanuló jöttem a javítóhoz az Egyesült Izzóból. Különös, de a nagynevű gyár után a posta melléktelepénységéhez tartozó üzemben megtaláltam a szakmai fejlődés lehetőségét. Munkám mellett elvégeztem a gép-ipari technikumot. Itt, a műhelyben meghatározott feladata volt mindenkinek. Hogy példát mondjak: a közismert főnök-titkári készülék gyártásához, mint ifjú postás, a szerszámokat én készítettem. A műhely feladat-

köre azóta sem változott; minden új berendezés tőlünk kapja szerkezeti felépítését, formáját. Jelenleg az elektronikus főnök-titkári készülék kifejlesztésén dolgozunk.

— A műhely — ahogy mondtam — mindig jó nevelőiskola volt. Sok értékes szakember nőtt itt fel. Közülünk került ki többek között az üzem fejlesztési, továbbá általános osztályának vezetője. A hagyományokat ezen a téren is ápoljuk, az üzem fiataljait tanulásra biztatjuk, igyekszünk őket a postához kötni. Nem könnyű feladat ez egy ipari jellegű postai üzemben, erősen érezzük a jobb kereseti lehetőséget ígő gyárak és kisvállalatok elszívó hatását.

— *Talán segít a jó példa...*

— Találva éreztem magam? Két — immár nő — fiam van, mindketten postások. A nagyobbik elvégezte, öccse most végzi a technikusminősítőt. Náluk sem idegen a társadalmi munka. Nagyobbik fiam munkahelyén az ifjúsági tagozat vezetője.

Reméljük, egyikük sem tér le édesapjuk nyomdokairól... akit kiemelkedő szakmai és társadalmi munkájának elismeréseként november 7-én a Munka Érdemrend bronz fokozatával tüntettek ki. Gratulálunk hozzá, és további sikereket kívánunk.

Benda István

Veszprémi hagyomány

November 13-án délután 4 óra körül megelevenedett a veszprémi körzeti postahivatal főbejárata: a II. emeleti ebédlőterembe csoportosan, egymásba karolva indultak fel a posta nyugdíjasai a szakszervezet által rendezett nyugdíjas-találkozóra. A nyugdíjasbizottság vezetője, az 1944 óta díjelszámoló **Kovács Zoltán** már várta az érkezőket.

— Nálunk már hagyományuk van a nyugdíjas-találkozónak! — dicsekedett Kovács Zoltán.

A süteményekkel, szendvicsekkel, üdítőkkel megterített asztaloknál már ott tevékenykedett **Tárnoki Richárdné** szb-titkár is. Hosszú közéfogások, ölelések bizonyították a meghittséget, hiszen a fiatal szb-titkár szeretete, kedvessége lelkesítő elismerés egy-egy idősebb szaktársnak.

Tárnoki Richárdné meleg szavakkal köszöntötte az idős postásokat és a meghívott vendégeket, közöttük e sorok íróját, aki a megnyitó után „postásnovellák” felolvasásával emelte a hangulatot. **Sövegjáró János** hivatalvezető is szólásra emelkedett: beszámolt a posta mai helyzetéről, a megnevezett feladatokról: biztosította a nyugdíjasokat, hogy továbbra is rendelkezésükre áll a napi étkezés lehetősége 17 forintért, az ebédet a helyi szakmunkásképző intézet adja.

Végezetül az szb-titkár ajándékokkal kedveskedett a 64 egykori postásnak, akik átízadták és átvészelték azt az őskort és hőskort, amely tulajdonképpen alapja ennek a gyönyörű, új épületben működő postának. Felelevenítették az élményeket, csattanós epizódokat, szomorkás elbeszéléseket mozgatták meg az emléktárat.

A földszinten az aktív dolgozók este 8-kor már bezárták a forgalmat lebonyolító részt, de a második emelet ebédlőterme még ezután is szórta fényét az estebe, hírül adva, hogy itt most 64 idősebb postás ünnepel; ünneplik a széppé fejlődött nagypostájukat és önmagukat!

Dénes Géza

Telefonvízió

— Fel kellett pofoznom. Nem volt más választásom — tartá szét karját a kopasz, kissé bibircsókó Páncs. Teljes nevén **Páncs Edömér**.

— Hetek óta hitegettek, mindent megígért, reményt keltett bennem, majd egyszer csak — mintha elvágta volna — felém sem nézett, magamra hagyott. A kínok kínját álltam ki... Amikor már úgy éreztem, hogy nem bírom tovább, mert ez az állapot az örületbe kerget, akkor fogamzott meg bennem a gondolat, hogy aki először lép be az ajtón, annak pechje lesz, mert azt én kíméletlenül felpofozom. Nem tehetek róla, hogy éppen őt kellett... Ő, akinek távolmaradása miatt hét esztendő óta öregedtem három hét alatt, s aki majdnem az örületbe kergetett. Még szerencse, hogy nem történt semmi különös — csak felpofoztam.

— Köszönöm, elég! A védelemé a szó — jelentette ki a bíró.

— Tisztelt bíróság! Tisztelt ügyész úr! Amikor a védelmet elvállaltam, az a cél lebegett előttem, hogy kiderítsem az indítékokat, azokat a mélyenszántó, az emberi lelket marcangoló, az agyat megbénító vívódásokat, melyek védelemet téttenek elkövetésére készítették.

— A kivizsgált és a rendelkezésemre álló tárgyi tények alapján védelemem cselekedete igazoltnak látszik! Nézzék meg ezt az embert — folytatta a védő —, valamikor dús, hirtelenszőke haja volt, a szeme szürke és játékos, arca vörösesbarna, jobb felén kis bibircsókókkal. Kérdem én: lehet ez az ember megrögzött pofozkodó? Nem es nem! Itt áll előttünk tönkreszanyarulva ez a megtört Páncs, akarom mondani Páncs Edömér, hogy számot adjon tetteiről az igazságszolgáltatásnak. Tisztelt bíróság, tisztelt ügyész úr! Kérem védelemem meghallgatni.

— A telefonom állandóan csengett — kezdte vallomását Páncs Edömér —, mégis süket volt, beszélni nem lehetett. Ez előtt hat héttel — folytatta — bejelentésemre kijött a telefon-

szelőd. Kis idő múlva közölte, hogy alkatrész kell. Ezután távozott. Telefonom az állandó csengéssel továbbra is borzolta az idegeimet, de a kimenő hívás néma maradt, ezért húztam ki a dugót.

— Másnap újra eljött a szerelő, valamit babrált a készüléken, és megállapította, hogy kell egy új membrán is — majd otthagyt. Változás nem történt, mert sem a szünet nélküli csengés, sem a vonalhiány nem szűnt meg. Ekkor már meg lehetett feszült idegállapotban voltam, annak ellenére, hogy a telefonszerelő másnap újra eljött, elhozta a membránt, beszerelte, de ezzel együtt a telefonom változatlanul használhatatlan maradt. Azután közölte, hogy másnap megnézi a leágazást, s gyorsan otthagyt.

— Tisztelt bíróság! Képzelmek el lelkiállapotomat. Nemcsak telefonom üzemképtelensége fokozta robbanékonyaságom, hanem az az érzés is, hogy cserbenhagytak. Nem jött többé a szerelő, holott megszoktam, hogy naponta jön. Most, amikor nem jelentkezett, kibíratatlanul vált az életem. Ekkor... ekkor jutottam arra a végletes elhatározásra, hogy a legelső ember, aki ide belép...

— *Edi! Edi! Ébredj — rázza meg a felesége.* — Jó a telefonod, most csengettek ide a telefonközpontból.

— Hát nem a bíróságról? — majd a kimerültségtől ismét álomba zuhant.

Hernád Sándor

A képzés, átképzés szerepe az új technikák fogadásában

A gazdaság szerkezetátalakítása kapcsán napjainkban gyakorta beszélnek a dolgozók képzésének, átképzésének fontosságáról. Közgazdászok, műszakiak és főleg szociálpolitikusok fejtik ki erről a véleményüket és úgy tűnik, a gazdasági megújulásnak egyik kulcsszavává vált. A képzés, átképzés tartalma az utóbbi egy-két évben vitathatatlanul ártértékeldőtt, a langyos vizet felkavarták az újfajta társadalmi szükség-szerűségek.

A dolgok legmélyén az a felismerés áll, hogy a gazdasági megújulás elképzelhetetlen a szerkezetváltás, az újabb technikák meghonosítása, a számítástechnika mind szélesebb körű alkalmazása nélkül. Világ-tendencia, hogy egyre nagyobb szükség van a sok helyütt gazdaságtalan hagyományos kézi munka modern berendezésekkel történő felváltására, és ezáltal a termelésben részt vevők alkotó szellemi energiáinak felszabadítására. A váltás azonban kellemetlen mellékhatásokkal is jár, hiszen a gazdaságtalanul működő termelőegységek szükségszerű modernizálása, a gazdaságosabb termékszerkezet kialakítása azt is jelenti, hogy munkahelyek és munkakörök szűnnek meg, hogy jó néhány gazdasági ágazatban a dolgozók csak úgy tudják megtartani munkájukat, ha élnek a továbbképzés, átképzés lehetőségeivel.

Mindezek ellenére sem biztos azonban, hogy a racionalizálásra törekvő munkaadó képes valamennyi alkalmazottját megtartani. Az új, perspektivikus is megnyugtató munkahely megválasztása a jelenlegi állapotok közepette nem könnyű

feladat. A technikai fejlődés hatása nem egyformán érvényesül a különböző gazdasági ágazatokban, valószínűnek látszik ezért, hogy minden területen, valamennyi cégnek a saját maga számára kell értelmeznie az új gazdasági helyzetet. Más-más határokkal kell számolniuk az iparban, a mezőgazdaságban és a szolgáltatási ágazatban dolgozóknak, de az egyértelmű, hogy a hosszú távú stratégiai kialakításánál mindenütt számolni kell a képzés, a továbbképzés szükségességével, az új igények szerinti átalakításával.

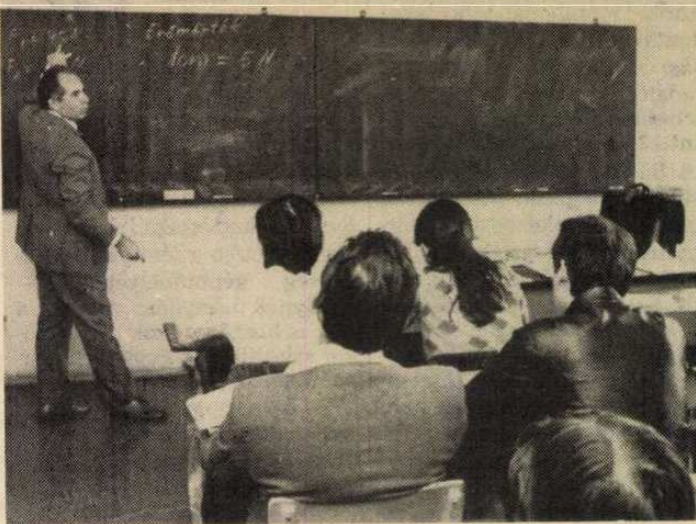
Ezen a nagy, és ma még meglehetősen kusza területen speciális helyzetben van a postai oktatás. Bizonyos szempontból eltérő mozgásának az iránya, hiszen míg a legtöbb helyen kevesebb, de jobban képzett szakemberekre lesz szükség a jövőben, a postán nem lesznek az ezredfordulóig olyan gondok, hogy a szerkezetváltás miatt létszámot kell csökkenteni. A VII. ötéves terv indulásakor a postás dolgozók száma 69 500 volt. Az elképzelések szerint a VIII. ötéves tervidőszak kezdetén 79 800 lesz a postai alkalmazottak száma. Tehát nemcsak jobban képzett, hanem több, új technikát ismerő, és azzal dolgozni tudó szakemberre lesz szükség. A speciális munkakörökre való képzéshez az állami oktatás jórészt csak az alapokat tudja megadni, az új technikára való felkészítés és az alkalmazási készség kialakítása továbbra is a postai belső oktatás feladata lesz. Úgy tűnik tehát, hogy a postai képzés eddig nem látott perspektívák előtt áll. Hogy így van-e, erről kérdeztük dr. Morvay Ferencet, az MPK oktatási ügyosztályának vezetőjét.

Nem az általános tendencia érvényesül

Különleges helyzetben van a posta, és így az oktatás is — mondja dr. Morvay Ferenc. — A népgazdaság más területeihez képest, ahol csökkennek a beruházások, kevesebb jut a fejlesztésre, nálunk a kiemelt távközlési fejlesztési program nagyléptékű fejlődési lehetőségeket nyújt. Emellett pedig a postai szolgáltatások sajátoságaiból adódóan, a hagyományos, sőt gazdaságtalan ágazatokat is meg kell tartani, tehát a postán nem az általános népgazdasági tendencia érvényesül, olyan értelemben, hogy dolgozóinkat el kell küldenünk a gazdaságtalan területekről, hogy bizonyos tevékenységi formákat fel kell számolnunk. Persze a szerkezetváltás, az

elektronizáció, a magas szintű technika meghonosítása ugyanúgy elengedhetetlen követelmény, mint mindenütt a gazdaságban.

Ehhez az igényhez alakítottuk ki a postai oktatás hosszú távú koncepcióját is, ezért hajtottunk végre jó néhány változtatást a különböző képzési formák tanterveiben. Oktatási tervünk természetesen a távlati munkaerő-ellátási elképzelésekre épül, amelyek lényege, hogy a szükséges technikai váltás és a növekvő létszám mellett a jelenlegi képzettségi szintet emelni kell. Magasabb képzési létszámokkal számolunk, de kiemelném, hogy a hangsúly nem a képzés mennyiségén, hanem annak tartalmán, minősé-

gén van. Nem bizonyítványt, hanem jobb színvonalú szaktudást szeretnénk nyújtani.

— Mi ennek a hosszú távú koncepciónak a lényege, melyek a kiemelt szakterületek, amelyek a tervben és a gyakorlati oktatásban nagyobb szerepet kapnak?

— Az alapképzettségű embereket továbbra is az állami oktatásból várjuk. Erre kell épülnie a specializált postai képzési rendszernek, amelynek három különlegesen fontos eleme, fő iránya van. Elsőként az oktatásnak biztosítania kell a távközlési fejlesztési programhoz és rendszerváltáshoz szükséges szakembereket. Ehhez szorosan kapcsolódik a másik fontos feladatunk: a számítástechnika általános elterjesztése a postán, beleértve a postafor-galmat is. Harmadszor és nem utolsósorban szükséges a gazdaságirányítási rendszerhez való alkalmazkodás, vagyis olyan közgazdaságilag tisztán látó embereket kell képeznünk, akik képesek a legújabb követelményeknek is megfelelni.

A postai képzésnek van egy olyan specifikuma is, hogy nem csak a növekvő dolgozó állomány képzésével, átképzésével kell számolni, hanem a jelenlegiek továbbképzését is meg kell oldania, mert a mostani állomány képzettségi szintje sem megfelelő.

— Ön említette az állami oktatást, mint bázist. Az utóbbi évtizedekben az állami oktatás és a posta között a feltehetően szívélyes, ámde lényegében formális kapcsolat túl sok jót nem lehetett elmondani. A postai szakirányú végzettséget adó középiskolákból kikerülő fiatalok — különösen a híradástechnikai szakemberek — közül kevesen választottak postai munkahelyet, a győri főiskolán végzetek pedig nem kis feszültséget okoztak, a forgalmiak persze, mert fellángolt egy máig is tartó vita arról, hogy ki ér többet: a főiskolás vagy a tiszt.

— Milyen most a helyzet? — Az új oktatási törvény a korábbiaknál lényegesen több beleszólást ad számunkra a postai alapképzésbe. Ennek egyik ma már egyértelműen nagy eredménye, hogy minde-nyütt bevezették a számítástechnikai oktatást. A nagyobb beleszólás joga nagyobb felelősséggel is jár annak eldöntésében, hogy hol, mikor és mennyi szakembert kell képezni. Ennek értelmében — bár a középiskolák országos hálózátát, területi eloszlását jónak ítéljük — Budapestnek szükségesnek tartottunk még egy postafor-galmi szakközépiskolát indítani, és ezt 1988. szeptember 1-jétől a Fővárosi Tanácsal közösen meg is valósítottuk. Abban is bízunk, hogy a közeli jövőben az általános iskolákból kikerülő több gyerek közül az eddigieknél jobbakat fogunk tudni felvenni. A forgalmi iskolákból kikerülőknél egyébként 60-70 százaléka helyezkedik el a postán. Az arány a híradástechnikában rossz, hiszen csupán a gyerekek 30-35 százaléka jön a postára dolgozni.

— És az a bizonyos vita? — A vita érzésem szerint az

egyes munkakörökre vonatkozó egyértelmű képzettségi előírásokkal eldőlt. Az alap a postafor-galmi szakközépiskola. Ennél magasabb szintű képesítést a tisztai tanfolyam ad, míg a vezetői munkakörök betöltéséhez főiskolai végzettség szükséges. Különböző is ez a vita nemcsak meddő volt, hanem meglehetősen egyoldalú is, mert legtöbbször úgy tették fel a kérdést, hogy ki ér többet: a húsz éve a szakmában dolgozó tiszt, vagy a főiskoláról kikerült tapasztalatlan fiatal? Úgy sohasem tetek összehasonlítást a kéreztők, hogy mondjuk egyformán öt-éves szakmai munka mellett ki tud többet.

— El is érkeztek a postai belső oktatási problémaköréhez. 1980-ban volt alkalmam egy évig az akkori Posta Oktatási Központ nappali forgalmi tisztai tanfolyamán francia nyelvet oktatni. Akkori tapasztalataim nem voltak túlságosan pozitívak: rengeteg tanfolyam, korszerűtlen tantervek, zsúfolt órarend, gyenge színvonalú nyelvoktatás, pedagógiai-lag felkészületlen tanárok. Azóta nyilván sok minden változott, hiszen magát az intézményt is alaposan átszervezték. Melyek ezek a változások?

A formai változások előtt is már sok minden történt, és azzal, hogy a POK-ból POKI lett, nem fejeződtek be a változások. Ami lényeges, a korábbi központi iskolából létrehoztuk a postai oktatás szellemi bázisát, amelyben a konkrét tanfolyami munka mellett ma már egyenrangú feladat a tantervek, tan-tárgyi programok korszerűsítése, az új tankönyvek, jegyzetek készítése, a pedagógiai oktatás és szaktanácsadás kialakítása. Jelentősen változtak a kor követelményeinek hatására a tantervek. Így például a forgalmi tisztai képzésben erősödött a szaktárgyak oktatása, kevesebb lett a tantárgy, bizonyos ismeretek beépültek a szakmai anyagba, és bevezettük a számítástechnika oktatását is. Tet-tük ezt azért, mert a tisztképzésre hosszú távon is számí-tunk, de az nyilvánvaló, hogy ennek oktatási anyagát rendszeresen korszerűsíteni kell. És itt visszautalok arra a bizonyos vitára, ma a tisztai végzettség nem az általános jogosítványt a postai vezetői állásokra. A főiskola és a tisztképzés nem konkurál egymással, hanem egymásra épül.

Más a helyzet a távközlés oktatásának területén. A távközlési területnek két fő igénye van: olyan szakemberek kelle-nek, akik ismerik az új technikát, és hogy a megnövekedett, elsősorban kábelszerelői feladatokra képezzünk több szak-munkást. Az új technikára való felkészülés évek óta folyik a számítástechnikai és új távköz-léstéchnikai ismeretek közli tanfolyamokon. Külföldi tanul-mányútjaink zömét is ennek a technikának a megismerése je-gyében szerveztük. Megkezdődött a specializált oktatás is — hazai és külföldi képzésben — a századforduló technikájára való felkészüléshez. De folytat-hatnánk a sort, szinte minden

szakmában és minden szinten megtörtént a tananyagok korszerűsítése.

Előírtuk azt is, hogy a különböző tanfolyami oktatásban tanító szakembereknek milyen

képzettséggel kell rendelkezni-ük. Ennek lényege, hogy a szakmai képesítést adó oktatás-ban csak olyanok taníthatnak, akik szakmai és pedagógiai jo-nítók szakembereknek milyen

A gyakorlati oktatás elmaradt az elméleti felkészítés mögött

— Ezek szerint az évekkel ezelőtti tapasztalt problémák-ból már a nagyobbik részt megoldották az oktatás szak-emberei. Akkor tehát minden rendben van?

— Ezt azért nem mondtam, mert nagy problémánk az, hogy nincsenek meg annak a feltételei, hogy a gyakorlatban is el lehessen sajátítani az új technikát. Sem a POKI, sem a középiskolák nincsenek felsze-relve olyan mintaközpontokkal, laboratóriumokkal, ahol erre mód nyílik. A meglévő de-monstrációs eszközökkel nem lehet gyakoroltatni, és enélkül nem várható el, hogy a megfe-lelő készségek kialakuljanak. Ezért a gyakorlati oktatás mesz-sze elmaradt az elméleti felkés-zítés mögött. Kicsit jobb a helyzet a számítástechnika ok-tatásában, mert mind a posta-for-galmi, mind a híradástechni-kai iskolákban vannak ilyen be-tek összehasonlítás a kéreztők, hogy mondjuk egyformán öt-éves szakmai munka mellett ki tud többet.

A jobb anyagi ellátottság-ban reméljük gyökeresen válto-zni majd a helyzetet, ha minden igazgatóság létrehozza oktatási

bázisát. Ez egyébként a postai oktatás egységesítése és haté-konyaságának növelése szem-pontjából is fontos tervünk. Debrecenben, Miskolcon és Szegeden már van ilyen köz-ponti oktatási intézmény, és a tervek szerint mindenütt lesz. Új épületszárny épül a POKI-ban is. Itt kapnak majd helyet a gyakorlati oktatáshoz szüksé-ges laboratóriumok és a nyelvi kabinetek is.

— Ezek szerint a nyelvokta-tás továbbra is fontos a postai dolgozók képzésében?

A nyelvoktatás a központi oktatási tervben jelentős szere-pet kapott. A posta vezetőségé-nek az az álláspontja, hogy a nemzetközi kapcsolatok ápolá-sában, az új technika elsajátítá-sában és a közönségszolgálat-ban is elengedhetetlen a nyelv-tudás. Ma még messze nincs annyi nyelvet tudó embere a postának, amennyire szükség lenne. De szorgalmazzuk eze-ket a törekvéseket, így 1988-ban is 22 nyelvtanfolya-mot indítunk, amelyeknek a szervezeti feltételeit a posta ad-já, sőt a sikeresen vizsgázóknak a tandíjat is visszatérítjük.

Vajon kinek az érdeke?

— Az elmondottakból kitű-nik, hogy a postai oktatás „of-fenzívában van”. Növekszik a dolgozói létszám, nagyobb lesz az oktatás szerepe. A munká-ltató vagy a dolgozó számára fontosabb a képzésben való részvétel?

Valóban változatlanul fel-merül a kérdés, vajon kinek az érdeke a tanulás? Sokan azt hi-szik, hogy a magasabb szakmai képzettség megszerzése kizáró-lag a munkáltató érdeke. Ezért a munkáltató adjon kedvez-ményt, hozzon áldozatot, majd adjon nagyobb fizetést. Mások

azt mondják, hogy a szakkép-zés a dolgozó magánügye, a munkáltató azt alkalmazza, aki érti a dolgát. Ez a két elterjedt, de azért korántsem általános nézet valahol hamis, hiszen azt hiszem, hogy a tanulás alapvető munkáltatói és dolgozói léte-rdek, tehát a terheket is közösen kell viselni a kölcsönösség szel-lemében. Persze ahogy a gazda-sági körülmények szigorodni fognak, úgy ez a szemlélet egy-re inkább érvényesülni fog.

— Köszönjük a beszélgetést!

Zimmermann Ottó

Segített a HTI

A postai szakmák oktatásá-ban is elengedhetetlenül fontos, hogy a leendő szakmunkások ne csak elméleti, hanem alapos gyakorlati felkészítésben is részesüljenek. Az iskolák anyagi lehetőségei azonban rendkívül korlátozottak ezen a téren, ezért minden olyan segítséget szíve-sen vesznek, amelyet a tehető-sebb üzemek képesek nyújtani.

A jövő szakembereinek hatékonyabb oktatása nem csupán az iskola érdeke, hiszen a jövőbeli munkaadó számára ugyan-olyan fontos — ha nem fontos-sabb —, hogy az iskolákból jó szakemberek kerüljenek ki.

Ezt az érdeket ismerte fel a Helyközi Távközlési Igazgató-ság vezetése és dolgozói, ami-kor elhatározták, hogy korsze-rűsítik a Puskás Tivadar Hír-

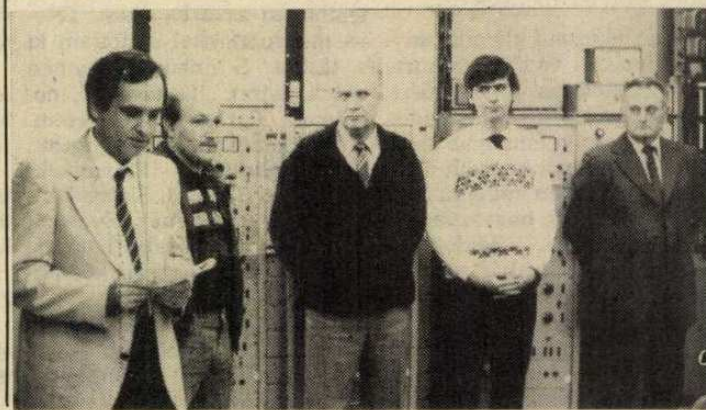
adási Szakközépiskola átvit-teltechnikai laboratóriumát.

A laboratórium korszerűsíté-si elveit az igazgatóság munká-társai az iskola szaktanáraival együtt alakították ki, messze-menően figyelembe véve az ok-tatási célokat.

A rekonstrukció során a kor-szerű hírközlési berendezéseket úgy alakították ki, hogy ben-nük szinte bármilyen rendszer felépíthető, a hangfrekvenciás áramkörűl a 960 csatornás vi-vőáramú rendszerig.

A laboratóriumba újonnan beépített berendezések értéke 3 millió forint volt. A munka leg-nagyobb részét a HTI Gyártó és Szerelő Üzemének Zrínyi Miklós szocialista brigádja vé-gezte el.

A Puskás-diákok az iskola fennállásának 75. évében, a kö-zelmúltban vehették birtokba az új oktatási eszközöket. Az ünnepélyes átadáson Kovács Endre, a HTI fejlesztési igazga-tóhelyettese mondott beszédet.

Rováskiállítás a POTIBER galériában

Az újszerű kiállítás sok érdeklődőt vonzott

„Megróttak, felrótták, sok van a rovásodon”... mondja köznyelvünk, de honnan erednek e kifejezések? Mi is az a rovás? Az az ősi írásjelrendszer, amellyel először rögzítették, kódolták törvényeiket, szokásait, gondolataikat az emberek, megőrizve azokat generációkon, korszakokon keresztül? És hol keletkezett az írásbeliség a földön? Valóban Mezopotámiában öt és fél ezer évvel előttünk a sumérek lakta Tigris és Eufrátesz torkolatvidékén? Népünknek van-e önálló kultúrája, vagy azt más népekből hordta össze? Nemzeti önismeretünk és önértékelésünk részét képezi-e a székely rovásírás, s ha igen, akkor miért marad ki az iskolai tananyagból? Vagy a magyar írásjelrendszer alárendelt a többi népek írásrendszerének, nem jelent önálló értéket?

Ilyen kérdésekre keresi a válaszokat Forrai Sándor tanár, a magyar rovásírás buzgó kutatója, akinek gazdag gyűjteményét állította ki a POTIBER galéria november–december hónapban.

A kiállítást — mely a Gödöllői Művelődési Ház tulajdonában álló gyűjteményből kerül ki — a gyűjtő, Forrai Sándor előadásával nyitotta meg a kisgaléria. Ebből

tudtuk meg, hogy az első írások piktoográf, azaz képi írások voltak, ahol a tárgyakat képekkel írták le, a cselekvést, fogalmakat pedig összetett képjelekkel fejezték ki. A sumérek, egyiptomiak használtak kezdetben képirást. A főnóciák betűírása az egyiptomi képirással rokon. Más szóval a sumérek, egyiptomiak és az ezekből kifejlődő arab és héber írások is. Ezzel szemben a sumér és egyiptomi írások balról jobbra haladnak, mint ahogy mai írásunk is.

A magyar rovásírás kifejlesztette önálló magánhangzó-jelölési rendszerét, ám lehetőséget ad ezek magas fokú rövidítéseire is. Ez a rövidítéssel írt és úgynevezett ligatúrák írás.

A magyar rovásírás erős kapcsolatban áll a főnóciával, az arámmal, a török, a szkíta írásokkal. Rovásírásos emlékeink hűen őrzik keletkezésük korának nyelvezetét. A halotti beszéd szavaiban ott a latinba ültetés gyötrelme, hiszen a latin írás 13, a magyar beszédben használatos hangot nem jelöl. Például *ö, ü, ty, ly, gy* stb., mely hangok jelölésére csak a későbbi időben találtak

betűket. Ugyanakkor a rovásírás hangjelei a mai kiejtéssel megegyezők. Erre példa a nagyszentmiklósi aranykincs rovásfelirata, vagy a székely rovásbot naptár, de több értékes lelet is.

A magyar rovásírás a Bach-korszak ideológiája következtében háttérbe szorult. „Alsóbbrendű az a nép, melynek nincs önálló kultúrája, írásbelisége.” A székelyföldről származó rovásbot naptár — mely állandó ünnepeinket, névünnepeinket, bibliai neveket, és a rovásábécét tartalmazza —, illetve annak másolatát az ottlevőknek be is mutatta Forrai tanár úr.

Ez a 130 centiméter hosszú, 2-3 centiméteres átmérőjű bot a XIV. század elejéről származik,

és így a legrégebbi és legterjedelmesebb rovásírásos emlékünknél. Vannak azután honfoglalásunkat megelőző magyar írás-törödékek a Kárpát-medencén belül. Legújabb ilyen értékes — és az eddigi ismereteinken túlmutató — lelet a szarvasi csonttűtartó, amely történelmi tudományunkat is kérdések elé állítja.

Sok érdekes kutatási részletet is hallhattunk ezeken kívül, amelyekről a kiállításon kapható, Forrai Sándor: *Küskarácsontól sülvester estig* című könyve is beszámol. A kiállítás látogatóit a rovásábécével is megajándékozta a szerző. A képanyagot a Mozaik szocialista brigád rendezte.

Szák Kocsis Pál

Forrai Sándor a részletekről beszél

Versenylehívás

A hazai újtómozgalom és feltalálótévékenység aktivizálására, a műszaki alkotó munka magasabb fokú társadalmi elismertetésére, továbbá a szellemi alkotások hatékony hasznosításának elősegítésére az MSZMP Központi Bizottsága 1986. novemberi állásfoglalásában meghatározott cselekvési programjának és a műszaki fejlesztéssel kapcsolatos irányelvének, továbbá az 1987. júliusi állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően az Országos Találmányi Hivatal a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben, a KISZ KB, a MTESZ, a minisztériumok (országos hatáskörű szervek), szövetkezeti érdek-képviselői szervek és a szakszervezetek megyei tanácsainak támogatásával országos versenyt hirdet

ORSZÁGOS MŰSZAKI-IPARJOGVÉDELMI VETÉLKEDŐ

címmel. A vetélkedő célja: a műszaki szellemi alkotó munka kibontakoztatásának elősegítése, az alkotó erőfeszítéseknek a legfontosabb feladatokra való összpontosítása, az alkotókedv fellendítése, az újítások, találmányok megvalósításának, hasznosításának ösztönzése, mindezekkel a gazdasági hatékonyság növelése. A vetélkedő egyben a műszaki alkotási, innovációs, iparjogvédelmi és újtómozgalmi szervezési ismeretek és módszerek megismertetését és széles körű elterjesztését is hivatott szolgálni.

A vetélkedő keretében megvalósuló versenyek során a műszaki, az innovációs, az iparjogvédelmi szakemberek saját ismereteik megméretésén túl lehetőséget kapnak egymás tevékenységének jobb megismerésére, tapasztalataik kicserélésére, a versenyeket szervező megyei és a versenyt támogató ágazati, társadalmi szervezetek pedig arra, hogy ezen keresztül is felmérjék és elősegítsék a területükön gazdálkodó szervezeteknek, mint a műszaki fejlesztés megvalósítása fő színterének aktivitását, az itt folyó s a műszaki fejlesztést szolgáló szakmai tevékenység színvonalát.

A nevezés négy kategóriában lehetséges:

I. kategória: KREATIVITÁS: a versenyzők egyéni és csoportos alkotástechnikai módszerek alapján konkrét műszaki-alkotási feladatokat oldanak meg, amelyek a műszaki szakemberek számára azonosan értelmezhetők; a versenyben nemcsak a megoldások szűk értelemben vett szakmai értéke a döntő, hanem a feladatok kapcsán produkált felismerések, ötletek szokatlan, meglepő volta, újszerűsége.

II. kategória: INNOVÁCIÓ: a versenyzők a műszaki megoldások gyakorlati hasznosításával kapcsolatos innovációs feladatokat oldanak meg alkotó módon.

III. kategória: IPARJOGVÉDELME: a versenyzők konkrét iparjogvédelmi ismereteikről, s főként azok alkalmazási készségéről adnak számot.

IV. kategória: ÚJTÓMOZGALOM: a versenyzők az újítási-találmányi tevékenység mozgalmi ismeretanyagáról, valamint a konkrét, a vállalati műszaki fejlesztést, a mozgalmat segítő szervezési formák alkalmazási készségéről tesznek tanúbizonyságot.

DÍJAK: I. helyezett (4 fő) 40 000, II. helyezett (4 fő) 32 000, III. helyezett (4 fő) 28 000, IV. helyezett (4 fő) 24 000, V. helyezett (4 fő) 24 000, VI. helyezett (4 fő) 24 000 forintot kap.

Az elődöntőből tovább nem jutó csapatok (4 fő) díja 12 000 forint.

Nevezési határidő: 1988. február 1.

Részletes tudnivalók a Postai Értesítő 44. számában találhatóak.

Nagyobb nyilvánosságot kell adni munkánknak!

Napjainkban egyre gyakrabban jelentkező igény — ezt támasztják alá többek között az alapszervezeti információs jelentések is —, hogy a korábbiaknál legyen szélesebb körű és még érdemibb az információ-áramlás, legyen a szakszervezeti munka, a mozgalom nyitottabb.

A postás dolgozók döntő többsége tudja, hogy a szakszervezeti mozgalom milyen sokoldalú érdekvédelmi, érdek-képviselői és szervező, nevelő feladatot lát el, s hogy tevékenysége a postás dolgozók, a

tagság életével, munkájával összefüggő valamennyi kérdésre kiterjed. Ezért is szükséges a tagságnak tudnia mindarról, ami érték a szakszervezetben történik, és arról is, hogy mit akarnak a vezetőtestületek, miről mi a véleményük, melyek a terveik. Vagyis a nyilvános, a szakszervezeti tagság szeme előtt végzett munka ma egyértelmű igény és követelmény is. Az őszinteség, a tagsággal való kapcsolat, a kölcsönös párbeszéd megköveteli a nyíltságot és a nyilvánosság erősítését a mozgalom valamennyi területén.

Sokoldalú tájékoztatást

Érzékelünk, látnunk kell, hogy szinte minden témában, kérdésben — lehet hivatali, területi, s még sorolhatnám — igényli a tagság, hogy az álláspontok, a döntések kialakítása előtt, a „műhelymunkába” betekinthessen, véleményt alkothasson, formálhassa az elképzeléseket, s így ezen keresztül is érzékelhesse, lássa a várható, vagy a felmerült nehézségeket, azok leküzdését, megoldását, de érzékelhesse az esetleges konfliktusokat, a várható szükség-szerű áldozatvállalásokat is. Természetes igény, hogy a döntésekről, a tárgyalások eredményeiről is kellő mélységű tájékoztatást kapjon a tagság. Ez akkor lehet mindenkor hatékony, ha időben, s megfelelő keretek között jutnak a kérdések nyilvánosságra.

Más szóval megfogalmazódik a mozgalom feladataiba történő folyamatos és érdemi beavatás igénye — és mint ide kötődő konkrét tevékenység — a sok-

oldalúbb tájékoztatás, a nyilvánosság szükségessége. Indokolt ez az igény azért is, mert nélkül a tagság mozgósítása, cselekvőkészségének erősítése elképzelhetetlen.

Az elmúlt időszakban érzékelhető a fejlődés a szakszervezeti munka nyilvánosságában. A továbblépés mindenekelőtt abban szükséges, hogy egyes témákban, kérdésekben milyen érdemi állásfoglalás történt, de az is jusson nyilvánosságra, milyen lehetőségek között lehet választani, mi a különböző érdekek ütközéséből a jobb vagy az elfogadhatóbb megoldás.

Arra is sor kerülhet, hogy nyilvánosságra hozzuk: egy-egy kérdésben a tárgyalók vagy az előterjesztők milyen álláspontot képviseltek, s milyen eredménnyel zárult a munka. Úgy gondolom, hogy ez nem kérdés munkánkkal, a nehézségekkel, az eredményekkel, hanem kötelesség a tagság felé.

Mindenkinek érdeke

Az elmúlt hónapok dinamikus tevékenysége is — amely egyértelműen a gazdasági, társadalmi kibontakozási program megvalósításáért folyik — alá-támasztotta a szakszervezeti munka nyilvánosságának erősítését, szélesítését szembeni jogos igényeket. E dinamikus munkával egyidejűleg, annak szerves részeként is kellett és kell, hogy a nyilvánosság folyamatos legyen; úgyelve arra, hogy a tartalom időben megkapja a külső megnyilvánulás megfelelő formáját, szóban vagy írásban.

A legutóbbi tapasztalatokból merítve említhetem a SZOT-kormány tárgyalások előkészületi munkájáról, a tárgyalások eredményeiről szóló sajtónyilvánosságot. A szakszervezeti tagdíjfizetési rendszer módosí-

tásával kapcsolatos széles körű nyilvánosság, abban a tagság részvételét, de szűkebb környezetünkhez közelítve a személyi jövedelemadóval kapcsolatos, a bruttó fizetés postai vonzatait tagláló mély és sokoldalú, a nyilvánosság előtt zajló munkáról is szólhatunk.

Lehetne a példákat sorolni, hiszen valamennyiből érzékelhető, van igény a tagság részéről, hogy a témákat elindításuktól kezdve végkifejldésükig lássák, ismerjék, formálhassák. Mindezekben rendkívül felelősségteljes szerep jut a szakszervezeti munka nyilvánosságának, a szóbeli fórumoknak, írásos eszközeinknek, egyáltalán tömegkommunikációs lehetőségeinknek.

Somogyi Szabolcs

Levelező vetélkedő

A rendezőszervek ebben az évben a nagy októberi szocialista forradalom 70. évfordulója tiszteletére „Korunk és a nagy október” címmel hirdettek vetélkedőt a szocialista brigádok részére. Hajdú-Bihar megyéből az általános tagozatra — postahivataloktól, üzemeiktől és az igazgatósági törzsből — 38, az önművelő 1 szocialista brigád nevezett.

A korábbi évektől eltérően ebben az évben a vetélkedő több fordulóban levelező formában zajlott, s a legjobb 20 brigád jutott a november 7-i megyei döntőbe. Így vállalati döntőre és megyei elődöntőre nem került sor. A megyei döntőben 2 brigád képviselte a postát. (A megye üzemeitől, vállalataitól összesen 842 brigád versenyzett.) A nyolcfordulós vetélkedő keretében a brigádok szóbeli és írásbeli feladatokat kaptak.

Az igazgatóság „TPA 48” szocialista brigádja igen szép, egyenletes teljesítménnyel a második helyen (155 pont), a Hajdú-Bihar Megyei Távközlési

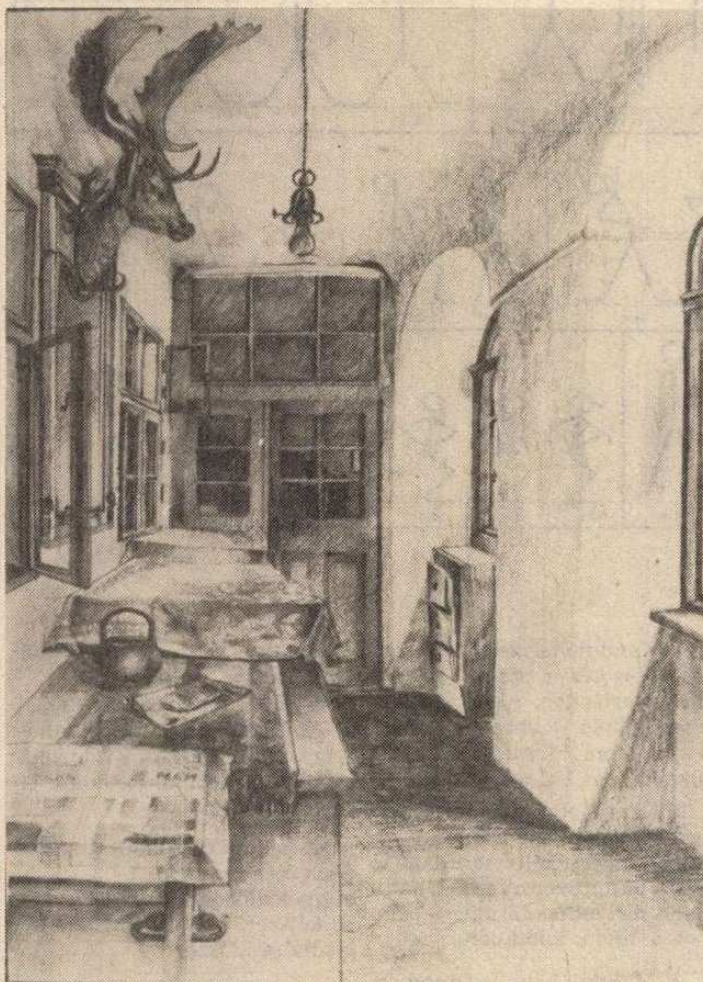
Üzem „Bocskay komplex” szocialista brigádja (Hajdúszoboszló) a hatodik helyen végzett (151 pont).

Az önművelő tagozaton induló „Gagarin” szocialista brigád (Távközlési Üzem) hangosított diaszorozatot készített az ásványokról. Ennek zsűrizésére november 16-án került sor. A szakzsűri kisebb hiányosságok mellett igen jónak, s ismeretterjesztésre alkalmasnak találta a diaszorozatot, amelyet a művelődési központ Média tára megvásárolt a brigádtól, s a megye iskolái részére kölcsönöz. A hangosított dia mellett nagyon szép kiállítást is rendeztek az általuk három év alatt gyűjtött ásványokból. A művelődési központ képviselői kérték a brigádot, járuljanak hozzá, hogy a kiállítás anyagát különböző művelődési intézményekben, üzemekben kiállíthassák.

Gratulálunk a fenti brigádok szép szerepléséhez, s hasonló sikereket kívánunk a jövőben is.

K. ZS.

A gyulai Ladics-ház

Majsai Mária ceruzaraja

Változatos programok várnak a sportolni vágyókra

A következő évek gazdasági, szolgáltatási feladatai komoly elpróbbát jelentenek valamennyi postás dolgozónak. Egészség és megfelelő fizikai állapot nélkül azonban szinte elképzelhetetlen a sokrétű feladatok ellátása, a harmonikus, tartalmas élet. A testedzés és a sportolás alkalmas arra, hogy kedvezően befolyásolja az alkotó kedvet, hozzájáruljon a jó közérzet kialakulásához.

A Postások Szakszervezete jövő évre tervezett sportrendezvényei rendszeres testedzési lehetőségeket kínálnak valamennyi dolgozónak és családtagjának.

A tervezésnél figyelembe kell venni azt is, hogy 1988 az olimpiai játékok éve, így lehetőség van arra, hogy a sportesemények kifejezzék az olimpiai béke eszméjét, az emberek békevágyát.

A szakszervezeti alapszervezeteknek arra kell törekedniük, hogy minden postai üzemben és hivatalban foglalkozzanak a dolgozók testedzésével, szervezzenek sportprogramokat. Kezdeményező lépéseket kell tenni a célból, hogy az egészsé-

ges életmód, az egészségsnevelés váljék mindenkinek természetes igényévé.

A szabadidősport szép hagyományai közé tartoznak a postás kulturális és sportnapok, amelyen augusztus 6–7. között a budapesti postagazgatóságok csapatai vesznek részt.

A Budapesti Társadalmi Testnevelési és Tömegsport Bizottság nyolc sportágban szervez üzem bajnokságot. Tavasztól őszi atlétika, kézilabda, kispályás labdarúgás, röplabda iránt érdeklődő postások a PSE Lumumba utcai telepén sportolhatnak. Ugyancsak itt, de már januártól — a tekézők gyűjthetik a bajnoki pontokat. Az asztaliteniszezők és sakkozók a sorsolástól függően hazai vagy idegen környezetben kezdhetik a versenysorozatot. A Római-parton májusban szállhatnak hajóba az evezős sport szerelmesei.

Négy évszak, négy torna elnevezéssel érdekesnek ígérkező vegyes röplabdaverseny lesz a következő időpontokban: január 30., április 30. és október 30.

A társadalmi ünnepek tiszteltére kiírt mérkőzéseken a

sportágak legjobbjai találkozhatnak majd. Így a Tanácsköztársaság kupában asztalitenisz, a Felszabadulási kupában sakk, teke, Május 1. kupában labdarúgás, November 7. kupában asztalitenisz, kézilabda, sakk, teke- és túraversenyeket szervezünk.

Hol helyezzem el a gyereket a nyári szünidőben? — hangzik el sok szülő szájából az iskolai év végeztével.

Lehet például sportnapköziben. A budapesti kezdeményezés után az elmúlt években már Pécs és Szegeden szerveztek hasonló táborokat, s természetesen jövőre is várják a fiatalokat létesítményeiken a rendezők. Az igazán szép persze az lenne, ha minden helyen — ahol erre lehetőség van — gondoskodnának az iskolás korú gyerekek testedzéséről, sportolásáról a szünidőben is. Példák sokasága bizonyítja, hogy mennyi élményt ad az itt eltöltött idő, ugyanakkor el lehet sajátítani különböző sportágak alapelemeit. A tehetséges fiatalok pedig az egyesület szakosztályaiban folytathatják a felkészülést.

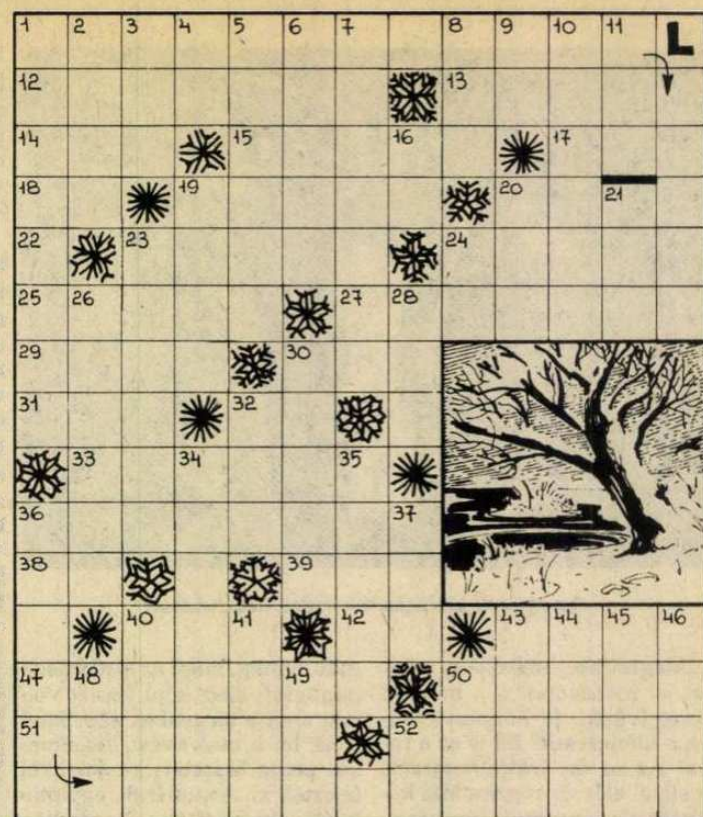
A természetjárás a legnagyobb tömegeket mozgató sportágak közé tartozik. Bizonyára sok érdeklődőt vonz az Országos Postás Természetbarát Találkozó, amely július 15–17. között Budapesten lesz. Rendezője a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság. A szocialista brigádok, munkahelyi kollektívák csapatai áprilisban városismereti vetélkedőn Székesfehérvár nevezetességeivel ismerkedhetnek meg, míg októberben a budai hegyekben versenyezhetnek.

1988-ban a postásvonat két alkalommal viszi a kirándulókat. Először május 21-én Pécs, majd október 8-án Eger lesz az úti cél.

Januártól ismét a régi helyen — a Rudas fürdőben — lesz lehetőségük a felnőtteknek heti két alkalommal úszásra, a gyerekek pedig edzőktől tanulhatják ennek a sportágnak a mozgáselemeit.

Az előzőekben vázolt tervek a sport sokrétű, kedvező hatását kívánták bemutatni. Valamennyiünk érdeke, hogy éljünk a lehetőségekkel.

Radnóti emlékére

Radnóti Miklós 1942 decem- A Nílus német neve. 4. Szláv berében írta ezt a téli verset, helyeslés. 5. Drágám. 6. Sütemelynek két sorát idézzük: „Az ményféle. 7. Ilyen összefüggés olvadt hó beroskad és szerte is van. 8. Duna-parti helység. 9. sündörög...” Beküldendő a Ragadozó hal. 10. Be akar jutni folytatás, vízszintes 1. és a függőleges 36.

VÍZSZINTES

1. Az idézet első része. 12. Készenléti állapotok (névelővel), 13. Udvariasság megszólító. 24. Szovjet repülőgéptípus. 26. 14. Megkülönböztető jegy. 15. Hajnyíró gép. 28. Török tiszt Szabodon enged. 17. Földda-volt. 30. Pápai korona. 32. Lapu-rab. 18. Rangjelző. 19. Orosz is van ilyen. 34. Bizonyos becenév (ford.). 20. Helyeslés. 23. Rugós matrac. 24. Régi, me-35. Szeged melletti község lakó-sés történet (névelővel). 25. ja. 36. Az idézet második része. Hangrögzítésre alkalmas ké-37. A szurkolók öröme. 40. Szá-szülék (ford.). 27. Nevelők. 29. raz növényi szár. 41. Szaladj! Libanoni mohamedán (ford.). 43. Tüzelő. 44. ... a gyümölcs. 30. Postaszerv névbetűi. 31. 45. Vallásos. 46. Névelős szín. Férfi és női becenév. 32. Utóí-48. Ital (ford.). 49. Szív költőie-rat. 33. Berúgat. 36. Büntetést-50. Azonos mássalhangzók. 52. Keresztül.

— Bánhidi —

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: Chopin, Zeus, Doda, Esőles, Zivatar. Könyvtulajánt nyertek: Lendvai Lászlóné (Pannonhalma), Nagy Gyuláné (Recsk), Pécsi Imre (Debrecen), Szecsődi Imréné (Pécs).

FÜGGŐLEGES

1. Vízi sportot űző. 2. Szovjet város régi neve, ma Orjol. 3.

FELHÍVÁS

Az Arany Űst Nemzetközi Úszóversenyt 1988. április 3–4-én Dunaiúvárosban, kilencedik alkalommal rendezik meg.

A versenyen az 1972–1973 és az 1974–1975-ben született fiúk és lányok indulhatnak, akik sportegyesületbe igazolt versenyzők, illetve általános iskolában tanuló gyermekek. Ekkor van a családok váltója is. A családi váltót a korábbiakhoz hasonlóan 2 kategóriában rendezzük:

— az egyik kategóriában 2 szülő és 1 gyermek versenyezhet, akiknek összkoruk nem kevesebb, mint 65 év;

— a másik kategóriában 2 szülő és 2 gyermek versenyezhet, akiknek összkoruk nem kevesebb, mint 75 év.

A családi váltó tagjai úszásban nem lehetnek igazolt versenyzők.

Mivel a rendezvény az utánpótlás korú iskolás gyermekek és családok fontos tömegversenye, ezért a SZOT testnevelési és sportosztálya is védnökséget vállalt a verseny felett.

Kérjük az üzemi, ágazati szakszervezeteket és a szakszervezetek megyei tanácsait, hogy a megyei úszószö-

vetségekkel együttműködve segítsék elő a családi váltók selejtezőinek, előversenyinek lebonyolítását, a dunaiúvárosi rendezvényre való nevezésüket.

A múlt évben néhány iparági-ágazati szakszervezet is rendezett hasonló családi váltót, illetve a győzteseket nevezte az Arany Űst Úszóversenyre.

Kérjük, hogy ez évben is rendezzenek hasonló családi váltókat, és a győzteseket az illetékes megyei, fővárosi úszószövetséggel egyeztetve nevezzék a dunaiúvárosi úszóversenyre.

Úszás, úszásoktatás

1988. január 4-től ismét a Rudas fürdőben lesz úszás és úszásoktatás, amelyen minden postás dolgozó és családtagja részt vehet.

Időpont: minden hétfőn, szerdán és pénteken 19.00–20.00 óra között. Jelenkezni lehet: Konarik József és Babulka Oszkár edzőknél a fenti időpontban. Részvételi díj: 20 forint/hónap.

Sportvezetők továbbképzése

A SZOT testnevelési és sportosztályának szervezésében háromnapos továbbképzés volt Balatonfüreden a SZOT Oktatási Központban, amelyen az ágazati szakszervezetek, az szmt-k sporttal foglalkozó munkatársai és az e munkát felügyelő titkárok vettek részt.

A jövő évi feladatok adtak az előadásoknak és konzultációknak aktualitást, továbbá a közvetlen eszmecsere révén ismertebbé váltak az egyes területek gyakorlati munkái.

A társadalmi, gazdasági változások megkövetelik, hogy a szakszervezeti mozgalom gyorsabban reagáljon az eseményekre. A tagság egyre erőteljesebben igényli a határozott érdekvédelmi-érdekképviseleti funkció érvényesítését. Figyelembe kell tehát venni, hogy a gazdasági alapok megteremtésére csak egészséges életmódot folytató dolgozók képesek. A rendszeres sportolás, testedzés adja meg a regenerálódás lehetőségét, javítja a közérzetet.

Mint azt dr. Eperjesi László

— a SZOT testnevelési és sportosztályának vezetője — előadásában elmondta, a szakszervezetek sporttevékenységét szerény, de állandó fejlődés jellemzi. A mozgalom céljai között változatlanul a tömegesség és a rendszeresség szerepel. Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a szakmunkástanulók sportjára, a szocialista brigádok sport- és turisztikai rendezvényeinek szervezésére. A testnevelés és sportmozgalom fejlesztése céljából a szakszervezetek tevékenyen kapcsolódnak az egészségmegőrzés átfogó társadalmi programjához.

Deák Gábor az Állami Ifjúsági és Sporthivatal feladatairól beszélt. Ismeretes, hogy a nehezebb gazdasági körülmények csak mérsékelt előrehaladást ígérnek, ami lehetőséget ad a korszerű sportfinanszírozás rendszerét. Egyszerűbb, áttekinthetőbb és ösztönzőbb formára van szükség, amelynek támogatás mértéke egyértelműen a teljesítményeken alapul.

Kéri György, az MHSZ főtitkára előadásában arról a sokrétű nevelési, oktatási és sporttevékenységről szövegezte, amelyet a Magyar Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Diáksport Szövetség megalakulásáról és a jövő feladatairól beszélt.

Élénk érdeklődés kísérte az egészségmegőrzés átfogó programjáról szóló előadást, melyet dr. Ajkay Zoltán tartott.

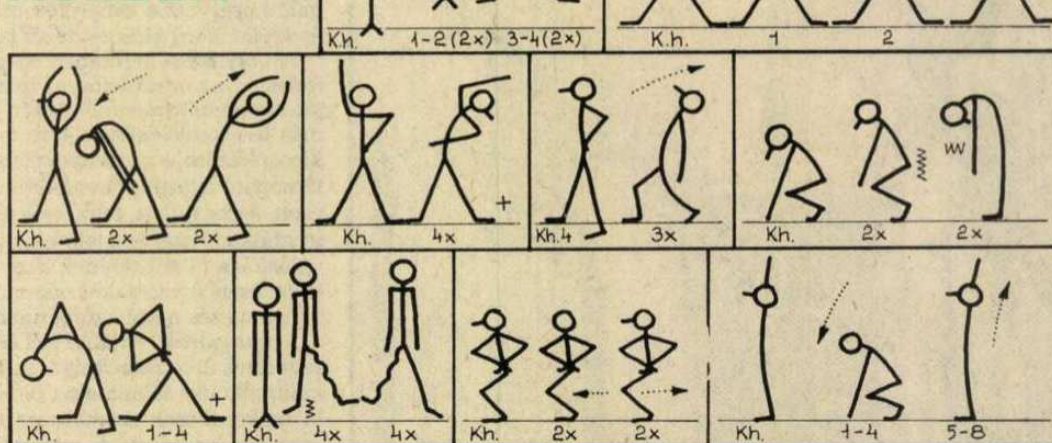
A program célja a lakosság egészségi állapotának jobbra fordítása, kedvező irányú befolyásolása, ezen keresztül a munkaképesség javítása.

Ami a lakosság egészségi állapotát illeti, a statisztikai adatok bizonyosságot adnak arról, hogy a helyzet sürgős változtatásokat követel. Elengedhetetlen, hogy ezen a téren pozitív változások következzenek be. Elsősorban a szív- és érrendszeri betegségeket, a daganatos betegségeket, a baleseteket, az öngyilkosságot, a munka- és környezeti ártalmakból származó betegségeket kell mérsékelni.

Felvetődik a kérdés, hogy ezzel a rendkívül összetett, komoly feladattal meg tud-e birkózni egyedül bármely szervezet vagy intézmény. Természetesen nem. Ehhez szükség van valamennyi ágazat, társadalmi szervezet, helyi közösség, család és az egyén felelős részvételére.

Tánczos Sándor

TORNA MUNKÁK KÖZBEN

1. Kiindulólétezet: alapállás. 1–2. ütem: szökdelés helyben kétszer. 3–4. ütem: szökdelés terpeszállásban, karlendítés oldalsó középtartásban kétszer.

2. Kiindulólétezet: terpeszállás, karok oldalsó középtartásban. 1. ütem: karlendítés lefelé, karkeresztezés a test előtt. 2. ütem: karkeresztezés a test előtt, vissza a kiindulólétezetbe. 3–4. ütem: lefelé kezdve 2 karkörzés a test előtt.

3. Kiindulólétezet: terpeszállás, kar magastartásban, ujjfűzés. 1–2. ütem: törzshajlítás előre kétszer, karlendítéssel a terpesztett lábak között hátra. 3–4. ütem: törzshajlítás hátra kétszer, karok magastartásban.

4. Kiindulólétezet: terpeszállás, jobb kéz a csípőn, bal kar magastartásban. 1–4. ütem: törzshajlítás jobbra négyszer. 5–8. ütem: kartartáscserével törzshajlítás balra négyszer.

5. Kiindulólétezet: széles terpeszállás, kezek a csípőn. 1–3. ütem: mérsékelt térdhajlítás hátra háromszor. A kezek hátul mind mélyebben érintik a combot. 4. ütem: kiindulólétezet.

6. Kiindulólétezet: guggolótámasz. 1–2. ütem: guggolótámaszban rugózás kétszer. 3–4. ütem: törzshajlítás előre kétszer.

7. Kiindulólétezet: terpeszállás csípőre tett kézzel, törzshajlítás előre. 1–4. ütem: törzshaj-

lítás balra. 5–8. ütem: ellenkező oldalra is.

8. Kiindulólétezet: zárt állás. 1–4. ütem: szökdelés bal lábon négyszer, a jobb láb izomzatának lazításával. 5–8. ütem: ellenkező lábbal is.

9. Kiindulólétezet: guggoló állás, kéz a csípőn. 1–2. ütem: guggolóállásban szökdelés előre kétszer. 3–4. ütem: szökdelés hátra kétszer.

10. Kiindulólétezet: zárt állás, karok magastartásban. 1–4. ütem: karleengedéssel ereszkedés guggolótámaszba, közben kilégzés. 5–8. ütem: emelkedés kiindulólétezetbe, belégzéssel.

Hamar Gábor

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ

Telefon: 428-777

Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó

Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-810

Levél cím: Budapest, Postafiók 32. 1964

Egyszámú szám: MNB 215-96 430

Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató

Előfizetési díj egy évre: 24 Ft

87-2043. Szikra Lapnyomda, Budapest

Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

ISSN 0230-4163

1 2 1 6 *